

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 29 kwietnia 2015 r.****w sprawie sprawozdań specjalnych Trybunału Obrachunkowego w kontekście absolutorium dla Komisji za rok 2013**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2013 ⁽¹⁾,
  - uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2013 (COM (2014) 510 – C8-0140/2014) ⁽²⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2013 wraz z odpowiedziami instytucji ⁽³⁾,
  - uwzględniając poświadczenie wiarygodności ⁽⁴⁾ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw, przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2013 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając swoją decyzję z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2013, sekcja III – Komisja ⁽⁵⁾ oraz rezolucję zawierającą uwagi, stanowiącą integralną część tej decyzji,
  - uwzględniając sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego sporządzane zgodnie z art. 287 ust. 4 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2013 (05303/2015 – C8-0053/2015),
  - uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾, w szczególności jego art. 62, 164, 165 i 166,
  - uwzględniając art. 93 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0067/2015),
- A. mając na uwadze, że na mocy art. 17 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej Komisja wykonuje budżet i zarządza programami, zaś na mocy art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dokonuje tego we współpracy z państwami członkowskimi na własną odpowiedzialność, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;
- B. mając na uwadze, że sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego dostarczają informacji na temat problemów związanych z wdrażaniem środków, które to informacje są przydatne Parlamentowi jako organowi udzielającemu absolutorium;

⁽¹⁾ Dz.U. L 66 z 8.3.2013.

⁽²⁾ Dz.U. C 403 z 13.11.2014, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 398 z 12.11.2014, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 403 z 13.11.2014, s. 128.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte P8_TA(2015)0118 (zob. s. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

- C. mając na uwadze, że jego uwagi dotyczące sprawozdań specjalnych Trybunału Obrachunkowego stanowią integralną część ww. decyzji Parlamentu z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2013, sekcja III – Komisja;

Część I Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 11/2013 pt. „Jak uzyskać wiarygodne dane dotyczące dochodu narodowego brutto (DNB) – bardziej usystematyzowane i lepiej ukierunkowane podejście zwiększyłoby skuteczność weryfikacji przeprowadzanych przez Komisję w tym zakresie”

1. wzywa Komisję do przeprowadzenia usystematyzowanej i sformalizowanej analizy z uwzględnieniem kosztów i korzyści, która umożliwi jej zaplanowanie weryfikacji i wyznaczenie priorytetowych obszarów lub (pod)procesów kompilacji danych; uważa, że analiza ta powinna uwzględniać ryzyko towarzyszące kompilacji rachunków narodowych państw członkowskich oraz względny udział poszczególnych składników DNB w gospodarce ogółem; uważa, że taka ocena ryzyka powinna opierać się na wszelkich dostępnych informacjach jakościowych i ilościowych ze wszystkich działów Eurostatu i skupiać się na procedurach kompilacji danych przedstawionych przez państwa członkowskie w wykazach DNB i najnowszych sprawozdaniach dotyczących jakości danych DNB;
2. wzywa Komisję do skrócenia cyklu weryfikacji, aby ograniczyć stosowanie zastrzeżeń ogólnych; uważa, że takie zastrzeżenia powinny się stosować wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, gdy istnieje znaczące ryzyko narażenia na szkodę interesów finansowych UE, np. gdy państwo członkowskie dokonuje istotnych korekt w trakcie cyklu weryfikacji lub w nieregularnych odstępach czasu;
3. apeluje, by Eurostat wyraźnie i niezwłocznie zgłaszał Komitetowi DNB przypadki, w których uznaje się, że zastosowanie ma zasada optymalizacji kosztów i korzyści;
4. oczekuje, że weryfikacje prowadzone przez Komisję obejmują usystematyzowaną i sformalizowaną jakościową ocenę ryzyka towarzyszącego procedurom kompilacji danych, opisanym w wykazach DNB, a także szczegółową weryfikację istotnych składników DNB obciążonych ryzykiem; uważa, że wybór składników DNB, które mają zostać poddane szczegółowej weryfikacji, powinien odbywać się zgodnie z analizą kosztów i korzyści opisaną w zaleceniu 1; jest zdania, że zakres i cele weryfikacji szczegółowej powinny być szersze niż w przypadku weryfikacji bezpośredniej przeprowadzanej przez Eurostat w niedawnym cyklu weryfikacji;
5. wzywa Komisję, aby w ramach weryfikacji zwróciła szczególną uwagę na kompletność DNB państw członkowskich oraz na wykorzystanie porównywalnych procedur szacowania, tak aby uwzględnić gospodarkę nierejestrowaną w rachunkach narodowych; apeluje, by Eurostat sprawdzał, czy wszystkie państwa członkowskie stosują się do wytycznych Komisji, i podejmował odpowiednie działania w celu zapewnienia porównywalnego podejścia do tej kwestii przez państwa członkowskie;
6. wzywa Komisję do dokumentowania swoich działań, w tym wszelkich informacji na temat weryfikacji przeprowadzonych przez Eurostat na podstawie kontroli dokumentacji lub wizyt w krajowych urzędach statystycznych; uważa, że w oparciu o dokumentację pokontrolną Eurostatu kierownictwo powinno mieć możliwość jednoznacznego zidentyfikowania wyników badań wybranych składników DNB, zgodnie ze standardami kontroli wewnętrznej;
7. wzywa Eurostat, aby oszacowywał, w miarę możliwości, potencjalny wpływ punktów wymagających działania (w przypadku ustaleń kwantyfikowalnych) lub wynikającą z nich kwotę obciążoną ryzykiem (w przypadku ustaleń niekwantyfikowalnych) i ustalał przejrzyste kryteria istotności na potrzeby zgłaszania zastrzeżeń szczegółowych; uważa, że kryteria te powinny mieć charakter jakościowy lub ilościowy; jest zdania, że zasadniczo zastrzeżenia dotyczące poszczególnych składników DNB należy zgłaszać w odniesieniu do punktów wymagających działania, którymi krajowe urzędy statystyczne nie zajęły się w wyznaczonych terminach i których wpływ może być istotny;
8. wzywa Eurostat, aby ulepszył koordynację pomiędzy działem odpowiedzialnym za weryfikację DNB na potrzeby obliczenia zasobów własnych a innymi działami, zajmującymi się zwłaszcza rachunkami narodowymi; uważa, że w sytuacji gdy potencjalne działania podejmowane przez inne działy Eurostatu mogą mieć wpływ na kompilację produktu krajowego brutto (PKB) i/lub DNB, należy skonsultować to z Komitetem DNB, a ostateczna decyzja w sprawie tych działań powinna zapaść na odpowiednim szczeblu hierarchii w Eurostacie;
9. wzywa Eurostat do ulepszenia swoich sprawozdań oceniających, tak aby zawierały one kompletną, przejrzystą i spójną ocenę danych DNB przekazanych przez państwa członkowskie; uważa, że wydawane co roku opinie Komitetu DNB powinny zawierać jednoznaczną ocenę, czy dane DNB przekazane przez państwa członkowskie są odpowiednie (lub nie) na potrzeby obliczenia zasobów własnych, a ich treść powinna być zgodna z wymogami

rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1287/2003 ⁽¹⁾ (rozporządzenie DNB), i czy opinie te są ponadto właściwie wykorzystywane w procedurze budżetowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 ⁽²⁾ (rozporządzenie w sprawie zasobów własnych);

10. uważa, że roczne sprawozdania z działalności DG ds. Budżetu i Eurostatu powinny przedstawiać prawdziwy i rzetelny obraz weryfikacji danych DNB przekazanych przez państwa członkowskie, jak również zarządzania zasobami własnymi opartymi na DNB; dlatego apeluje do Komisji, aby zobowiązała Eurostat do regularnego przedstawiania sprawozdań na temat wyników weryfikacji danych DNB, co pozwoli DG ds. Budżetu uzyskać konieczną pewność w kontekście rocznych sprawozdań z działalności;

Część II Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 13/2013 pt. „Pomoc rozwojowa UE dla Azji Środkowej”

11. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne oceniające pomoc rozwojową UE dla Azji Środkowej; uwzględnia ustalenia, wnioski i zalecenia oraz przedstawia poniżej swoje uwagi i zalecenia;

Uwagi ogólne

12. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w sprawozdaniu uwagi, zgodnie z którymi Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych poczyniły istotne starania w dość trudnych warunkach geograficznych i politycznych;
13. wskazuje jednak, że można jeszcze udoskonalić ukierunkowanie i dostosowanie unijnych strategii rozwoju poprzez odpowiednie modele pomocy, aby zwiększyć widoczność i oddziaływanie celów politycznych Unii na szczeblu regionalnym;
14. podkreśla, że stopień i charakter zaangażowania Unii należy zróżnicować i uzależnić od wymiernego postępu w zakresie demokratyzacji, praw człowieka, dobrego sprawowania rządów, zrównoważonego rozwoju społeczno-ekonomicznego, praworządności i walki z korupcją, przy zastosowaniu zasad podobnych do tych obowiązujących w przypadku unijnej polityki sąsiedztwa, tak by poprzez tę pomoc sprzyjać w razie potrzeby dalszym postępom w tych dziedzinach;
15. uważa, że ciągłe promowanie przez Unię programów adresowanych do krajów Azji Środkowej jest ważnym transgranicznym narzędziem stymulującym porozumienie i współpracę międzypaństwową w regionie;
16. zaznacza, że współpraca na rzecz rozwoju z krajami Azji Środkowej może być owocna tylko pod warunkiem przestrzegania przez te kraje międzynarodowych norm demokracji, sprawowania rządów, praworządności i praw człowieka; podkreśla także, że unijna współpraca na rzecz rozwoju nie może podlegać interesom gospodarczym, energetycznym, bądź związanym z bezpieczeństwem;

Dalsze działania w zakresie planowania i wdrażania przyszłej pomocy rozwojowej

17. jest zdania, że Komisja powinna zaplanować przyszłe programy regionalne w taki sposób, aby mogły one osiągnąć faktycznie regionalny wymiar;
18. zwraca się do Komisji o skoncentrowanie całej udzielanej pomocy na niewielkiej liczbie sektorów;
19. zwraca uwagę, że przyszłą pomoc rozwojową należy usprawnić z jednej strony poprzez wzmocnioną koordynację wewnątrz Unii, a z drugiej strony poprzez zwiększenie zaangażowania innych międzynarodowych darczyńców i podmiotów regionalnych;
20. zdecydowanie popiera otwarcie pełnoprawnych delegatur Unii we wszystkich krajach Azji Środkowej, co stwarza okazję do zwiększenia obecności Unii i poprawy widoczności jej działalności w tym regionie, do zacieśnienia długofalowej współpracy, zaangażowania na rzecz wszystkich grup społecznych oraz wspierania postępu na

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1287/2003 z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie harmonizacji dochodu narodowego brutto w cenach rynkowych (rozporządzenie DNB) (Dz.U. L 181 z 19.7.2003, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonujące decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 130 z 31.5.2000, s. 1).

drodze do lepszego zrozumienia, praworządności i przestrzegania praw człowieka; uważa, że obecność takich delegatur w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celów pomocy rozwojowej;

21. zwraca się do Komisji, aby opracowała system umożliwiający obliczanie ogólnych kosztów administracyjnych związanych z przekazywaniem pomocy rozwojowej oraz sprawozdawczość w tym zakresie;
22. wzywa Komisję do określenia i stosowania konkretnych i obiektywnie sprawdzalnych warunków w odniesieniu do wszelkich kontynuowanych programów wsparcia budżetowego przy należyтым dostatecznym uwzględnieniu wsparcia dla mechanizmów zapobiegania korupcji;
23. przypomina, że korupcja stanowi poważny problem w krajach Azji Środkowej; podkreśla, że zgodnie ze stosowanym przez organizację Transparency International wskaźnikiem postrzegania korupcji wszystkie kraje Azji Środkowej zostały ocenione poniżej 28 na 100 w 2011 r., przy czym Kirgistan, Turkmenistan i Uzbekistan znalazły się wśród ostatnich 10 % spośród 182 krajów, w których przeprowadzono ankietę;
24. uważa, że taka wszechobecna korupcja może wpływać na reputację Komisji oraz obniżać skuteczność programów pomocy;
25. jest zdania, że decyzje o wypłacie środków należy podejmować raczej w oparciu o postępy osiągnięte przez kraje partnerskie niż o ich zobowiązania do przeprowadzenia reform; podkreśla, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniego dialogu politycznego, prowadzonego z zastosowaniem podejścia opartego na zachętach, oraz ciągłego monitorowania reform i programów sektorowych poprzez mierzenie wyników i trwałości rezultatów;
26. apeluje o większą przejrzystość w przyznawaniu środków przez UE i ambasady państw członkowskich w celu wspierania faktycznie niezależnych partnerów pozarządowych, tak by pomóc im skutecznie przyczynić się do rozwoju i umocnienia społeczeństwa obywatelskiego;
27. wzywa Komisję do usprawnienia opracowywania programów oraz ich realizacji z perspektywy zdobytego doświadczenia i zmieniających się okoliczności;
28. zwraca się do Komisji, aby przygotowywała sprawozdanie na temat wyników oraz wpływu w sposób umożliwiający porównanie z planami i celami;

Część III Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 15/2013 pt. „Czy komponent” Środowisko „programu LIFE jest skuteczny?”

29. podkreśla, że konieczne jest, by program LIFE pełnił rolę katalizatora zmian w opracowywaniu i wdrażaniu strategii politycznych; podkreśla, że Komisja powinna ustanowić jasne, szczegółowe, mierzalne i możliwe do osiągnięcia cele, jakie powinny realizować projekty otrzymujące finansowanie;
30. podkreśla, że projekty finansowane z programu LIFE powinny przyczyniać się do osiągnięcia szczegółowych celów należących do więcej niż jednego obszaru priorytetowego w ramach tego programu; podkreśla, że finansowane projekty nie powinny istnieć w izolacji, a – wręcz przeciwnie – powinny mieć charakter ponadnarodowy, oraz że należy wymiennie przyczyniać się do rozpowszechniania, utrwalania i powielania ich wyników w innych państwach członkowskich;
31. zauważa, że wybór najlepszych projektów mogą czasami zakłócać przydziały krajowe; zachęca państwa członkowskie do utrzymywania równowagi geograficznej dzięki proponowaniu bardziej zintegrowanych projektów, lecz przypomina, że fundusze należy przede wszystkim rozdzielać na podstawie korzyści, jakie przynoszą dane projekty, a nie w sposób szkodliwy dla jakości projektów;
32. zauważa, że szczególną uwagę należy poświęcić temu, czy projekty mogą być rozpowszechniane, utrwalane i powielane; wzywa Komisję do ustanowienia jasnych wskaźników pomiaru potencjału ocenianych projektów w zakresie rozpowszechniania, utrwalania wyników i powielania, aby osiągnąć cele programu; zachęca Komisję do monitorowania realizacji tych celów;
33. wzywa Komisję do udoskonalenia narzędzi zarządzania programem, aby unikać nieprzejrzystych procedur wyboru; uważa, że dotyczy to poprawy formularzy oceny stosowanych przy wyborze projektów, wprowadzenia szczegółowych formularzy oceny wnioskowanych kosztów, właściwego monitorowania projektów, wprowadzenia odpowiednich wspólnych wskaźników produktu i rezultatu oraz kompleksowych działań następczych w zakresie monitorowania projektów.

Część IV Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2013 pt. „Stosowanie modelu jednorazowej kontroli oraz poleganie przez Komisję na pracach krajowych instytucji audytowych w obszarze spójności”

34. podkreśla, że dzięki łańcuchowi jednorazowej kontroli opartemu na wspólnych zasadach i normach można zwiększyć wydajność; zachęca państwa członkowskie, Komisję i Trybunał Obrachunkowy do kontynuowania wysiłków w tym zakresie; zauważa, że system jednorazowej kontroli powinien również uwzględniać wieloletni cykl programów;
35. przypomina Komisji o uwagach Parlamentu ⁽¹⁾ dotyczących ustaleń Trybunału Obrachunkowego zawartych w sprawozdaniu rocznym za 2012 r., a mianowicie: „Podkreśla, że wyniki kontroli Trybunału Obrachunkowego wskazują na uchybienia podczas kontroli wydatków na pierwszym poziomie [w państwach członkowskich]; zwraca uwagę, że w przypadku 56 % transakcji w ramach polityki regionalnej, w których wystąpiły błędy (kwantyfikowalne i/lub niekwantyfikowalne), organy państw członkowskich dysponowały według Trybunału Obrachunkowego informacjami, które umożliwiały wykrycie i korektę przynajmniej niektórych błędów przed poświadczaniem wydatków Komisji”; zauważa, że dlatego Parlament podtrzymał zgłoszone przez dyrektora generalnego DG REGIO zastrzeżenie dotyczące systemów zarządzania EFRR/Funduszem Spójności/IPA i ich kontroli w okresie programowania 2007–2013 w 17 państwach członkowskich (72 programy) i wezwał do podjęcia szybkich działań;
36. jest zatem przekonany, że państwa członkowskie muszą zachować znacznie większą czujność przy zarządzaniu funduszami strukturalnymi;
37. podkreśla w związku z tym znaczenie wprowadzenia deklaracji krajowych, podpisywanych na właściwym szczeblu, najlepiej politycznym, oraz opierających się na krajowych deklaracjach zarządczych (art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego);
38. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że od 2009 r. Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone kontrole na miejscu w celu oceny prac instytucji audytowych; odnotowuje, że Komisja odbyła 269 misji kontrolnych i oceniła 47 organów kontrolnych odpowiedzialnych za EFRR i 84 organy kontrolne odpowiedzialne za EFS; zauważa, że kontrole te obejmowały odpowiednio około 96 % i 99 % łącznych przydziałów środków; jest zdania, że Komisja powinna przeprowadzać kontrolę wszystkich programów operacyjnych przynajmniej raz na dany okres finansowania;
39. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja wstrzymuje i zawiesza płatności, w przypadku gdy poziom błędów przekracza 2 % poziom istotności; uważa, że wstrzymanie i zawieszenie płatności to użyteczne instrumenty ochrony interesów finansowych Unii i że Komisja powinna skoncentrować wysiłki kontrolne na podmiotach osiągających złe wyniki;
40. jest zdania, że państwa członkowskie powinny przedstawiać Komisji wystarczająco szczegółowe informacje o ich kontrolach;
41. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którym Komisja powinna podjąć odpowiednie działania, tak aby instytucje audytowe mogły opierać się na stabilnych i wiążących ramach metodycznych, dzięki którym wydatkowanie Unii we wszystkich państwach członkowskich będzie sprawdzane na podstawie tych samych standardów, a rezultaty będą poprawnie uwzględniane w sprawozdawczości;
42. z zadowoleniem odnotowuje, że w dniu 13 grudnia 2013 r. Komisja przedstawiła komunikat w sprawie stosowania korekt finansowych netto wobec państw członkowskich w rolnictwie i polityce spójności (COM(2013) 934); podkreśla jednak, że od wielu czynników zależeć będzie, czy nowy instrument będzie prowadzić do liczniejszych korekt netto, a tym samym do niższego poziomu błędów w polityce spójności;
43. wzywa Trybunał Obrachunkowy i Komisję do opracowania instrumentu kontroli, który rejestrowałby błędy i nieprawidłowości w ujęciu rocznym, a jednocześnie uwzględniałby również korektę finansową w okresie programowania;
44. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja we wrześniu 2013 r. zaktualizowała strategię wdrażania i monitorowania właściwego wdrażania zasady jednorazowej kontroli, a przestrzeganie tej zasady powinno umożliwić władzom krajowym uzyskanie statusu uprawniającego do stosowania modelu jednorazowej kontroli; zwraca się o przekazanie mu kopii tego dokumentu;

⁽¹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r. zawierająca uwagi stanowiące nieodłączną część decyzji w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2012, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (Dz.U. L 266 z 5.9.2014, s. 32).

45. ma na względzie, że kontrola wydatków może stanowić obciążenie administracyjne; uważa, że obowiązek rozliczalności nie może zniechęcać potencjalnych beneficjentów do ubiegania się o pomoc finansową;

Część V Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 17/2013 pt. „Finansowanie przez UE działań związanych ze zmianami klimatu w kontekście pomocy zewnętrznej”

46. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne analizujące finansowanie przez Unię działań związanych z klimatem w kontekście pomocy zewnętrznej jako ważny wkład w ogólną debatę polityczną i finansową na temat unijnej polityki klimatycznej i dyplomacji w tym zakresie; uwzględnia ustalenia, wnioski i zalecenia oraz przedstawia poniżej swoje uwagi i zalecenia;

Uwagi ogólne

47. z zadowoleniem przyjmuje sformułowane w sprawozdaniu ustalenia, które wykazują, że Komisja dobrze zarządza pochodzącymi z budżetu Unii i Europejskiego Funduszu Rozwoju wydatkami na działania związane z klimatem;
48. z zadowoleniem przyjmuje również rozpoczęte przez Komisję i państwa członkowskie prace nad wspólną unijną normą monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji publicznej pomocy finansowej w dziedzinie klimatu;
49. przypomina stanowisko Parlamentu, które Trybunał Obrachunkowy odnotował w swym sprawozdaniu specjalnym, iż pomoc finansowa w dziedzinie klimatu powinna być dodatkowa w stosunku do celu 0,7 %; ubolewa, że w negocjacjach w sprawie Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (DCI) nie potwierdzono proponowanej przez Parlament koncepcji dodatkowości;
50. wskazuje jednak, że Komisja powinna wykazać się odpowiednimi zdolnościami przywódczymi, aby zmaksymalizować swój międzynarodowy wpływ oraz umocnić narzędzia służące do kształtowania warunków dla unijnej dyplomacji klimatycznej/zielonej dyplomacji w przyszłych latach, w szczególności w celu przestrzegania przyjętych w grudniu 2013 r. poziomów odniesienia w ramach DCI, a jednocześnie twierdzi, że powinno to „przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest przeznaczenie w budżecie Unii co najmniej 20 % środków na działania na rzecz społeczeństwa niskoemisyjnego i odpornego na zmianę klimatu, zaś w programie dotyczącym globalnych dóbr publicznych i wyzwań należy przeznaczyć co najmniej 25 % jego środków finansowych na działania związane ze zmianą klimatu i środowiskiem” (motyw 20 DCI); podkreśla, że w załączniku IV DCI zaznaczono również, że w programie dotyczącym globalnych dóbr publicznych i wyzwań 27 % środków finansowych przeznaczono na środowisko i zmianę klimatu, a co najmniej 50 % środków z tego programu zostanie wykorzystane na działania związane z klimatem i cele środowiskowe;
51. zadowoleniem przyjmuje fakt, że w około 40 krajach od 2011 r. zobowiązano się do poprawy wspólnego programowania UE; zauważa jednak, że koordynacja między Komisją a państwami członkowskimi w dziedzinie finansowania działań związanych z klimatem na rzecz krajów rozwijających się nadal wymaga znacznego udoskonalenia, tak aby Unia nie tylko wywiązała się z zobowiązania na rok 2020, lecz również zachowała pozycję lidera w dziedzinie działań na rzecz klimatu i zwalczała korupcję w krajach rozwijających się;
52. przypomina o wsparciu Parlamentu dla wspólnego programowania i jego uznaniu dla znaczących postępów poczynionych w tym zakresie; oczekuje, że ponownie zostanie poproszony o opinię, zgodnie z obietnicą Komisji, jeżeli takie programowanie skutkuje zmianami w programowaniu DCI;
53. odnotowuje wyjaśnienia, zawarte w sprawozdaniu Komisji w sprawie rozliczalności UE w zakresie finansowania rozwoju, dotyczące trudności z monitorowaniem i sprawozdawczością spowodowanych różnymi praktykami sprawozdawczymi państw członkowskich – sprawozdanie to opublikowano w dniu 3 lipca 2014 r. w formie dokumentu roboczego służb Komisji; w szczególności odnotowuje zawartą w tomie I część dotyczącą finansowania działań związanych z klimatem, w której zamieszczono informacje na temat finansowania przez Unię działań klimatycznych; zauważa, że w sprawozdaniu tym ponownie wymieniono kwotę w wysokości 7,3 mld EUR udostępnioną przez Unię i państwa członkowskie na szybką pomoc finansową, a także wzywa do dalszych udoskonalień sprawozdawczości w zakresie wpływu i wyników pomocy rozwojowej;

Perspektywy rozwoju

54. apeluje, aby w większym stopniu przeznaczać środki na konkretne sektory, w tym na finansowanie działań związanych z klimatem, wówczas gdy pochodzi ono ze wsparcia budżetowego, a także o większą przejrzystość w zakresie ogólnego wykorzystywania środków;

55. jest zdania, że Komisja i ESDZ powinny udoskonalić swoją strategię komunikacji dotyczącą zarówno wsparcia w ujęciu ogólnym, jak i wsparcia udzielanego poszczególnym państwom będącym odbiorcami pomocy, a także wsparcia na rzecz propagowania wartości unijnych;
56. uznaje, że korupcja pozostaje znaczną barierą w efektywnym wykorzystywaniu finansowania działań związanych z klimatem, oraz wzywa Komisję do nasilenia wysiłków w dziedzinie współpracy z partnerami rozwojowymi w zakresie zwalczania korupcji;
57. zwraca się do Komisji o przedstawienie Radzie propozycji planu działań na rzecz zwiększenia pomocy finansowej w dziedzinie klimatu, tak aby do 2020 r. osiągnąć cel przewidziany w porozumieniu kopenhaskim, uwzględniając przy tym definicję finansowania prywatnego;
58. zwraca się do Komisji o zlecenie niezależnej oceny światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (GCCA), obejmującej analizę powodów, dla których większość państw członkowskich zdecydowała się nie wspierać finansowo tej inicjatywy;
59. zwraca się do Komisji i ESDZ o informowanie, w jakim stopniu w ramach pomocy rozwojowej zrealizowano cel polegający na przeznaczeniu w latach 2014–2020 20 % wydatków z budżetu Unii i EFR na działania związane z klimatem, z podaniem kwot zaciągniętych zobowiązań i dokonanych płatności;
60. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uzgodnienia – w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie mechanizmu monitorowania) – wspólnej unijnej normy monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji, zwłaszcza w odniesieniu do definicji „nowych i dodatkowych” środków finansowych, stosowania wskaźników z Rio i sprawozdawczości w zakresie wypłaty środków na działania związane z klimatem;
61. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zacieśnienie współpracy w celu wdrożenia wspólnotowego kodeksu postępowania w sprawie podziału pracy w zakresie finansowania działań związanych z klimatem, w szczególności w zakresie wymiany informacji na temat przydziału środków dla poszczególnych krajów, wspólnego programowania oraz zapobiegania korupcji i zwalczania jej w obszarze finansowania działań związanych z klimatem;

Część VI Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 18/2013 pt. „Wiarygodność wyników kontroli wydatków rolnych przeprowadzanych przez państwa członkowskie”

62. stwierdza, że systemy badane w sprawozdaniu specjalnym nr 18/2013 zostały zmienione nowymi rozporządzeniami w sprawie WPR (wspólnej polityki rolnej), jeśli chodzi o zwiększenie obowiązków jednostek certyfikujących w państwach członkowskich w dziedzinie sprawdzania legalności i prawidłowości wydatków oraz weryfikacji wyników kontroli przekazywanych Komisji;
63. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki, jakie podejmuje Komisja na rzecz uproszczenia WPR; oczekuje, że uproszczenie kryteriów kwalifikowalności doprowadzi do uproszczenia przepisów dotyczących kontroli i może przyczynić się do obniżenia poziomu błędów;
64. przypomina Komisji, aby dopilnowała, by napotkane problemy się nie powtarzały; przypomina, że Trybunał Obrachunkowy w swym sprawozdaniu rocznym za rok 2012 przedstawił następujące uwagi:
  - a) krajowe systemy nadzoru i kontroli płatności uznanych za wydatki oraz rozwoju obszarów wiejskich były częściowo skuteczne i w przypadku znacznej liczby transakcji, w których wystąpiły błędy, władze krajowe dysponowały wystarczającymi informacjami pozwalającymi wykryć i skorygować te błędy;
  - b) na skuteczność zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli (ZSZiK) negatywny wpływ mają głównie niedokładne bazy danych wykorzystywane do kontroli krzyżowych;
65. podkreśla, że w dniu 3 kwietnia 2014 r. Parlament poparł zastrzeżenie zgłoszone przez dyrektora generalnego DG AGRI w jego rocznym sprawozdaniu z działalności za 2012 r. w odniesieniu do niedociągnięć wykrytych przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy w zakresie kwalifikowalności gruntów; przypomina, że Parlament zwrócił się w szczególności o poprawne rejestrowanie trwałych użytków rolnych w systemie identyfikacji działek rolnych (LPIS) oraz o informowanie go przez Komisję co sześć miesięcy o dokonanych postępkach;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

66. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o podjęcie natychmiastowych działań zaradczych, jeżeli systemy administracyjne i systemy kontroli lub bazy danych ZSZiK zostaną uznane za niesprawne lub nieaktualne;
67. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, aby płatności opierały się na wynikach kontroli, a jakość tych kontroli była taka, aby móc wiarygodnie i spójnie określać kwalifikowalne obszary;
68. wzywa Komisję do zapewnienia, aby koncepcja i jakość prac prowadzonych przez agencje płatnicze oraz jednostki certyfikujące stanowiły wiarygodną podstawę oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń; uważa, że aby to osiągnąć, Komisja powinna dążyć do celu jednolitej strategii audytu dla systemu kontroli WPR;
69. z zadowoleniem przyjmuje zmianę w podejściu DG AGRI do obliczania poziomu błędu resztowego w przypadku pomocy obszarowej oddzielonej od wielkości produkcji w 2012 r., ponieważ uwzględnia ono fakt, że statystyki z kontroli, oświadczenia dyrektorów agencji płatniczych oraz prace prowadzone przez jednostki certyfikujące mogą być obciążone niedociągnięciami mającymi wpływ na ich wiarygodność; apeluje o zastosowanie tego nowego podejścia do wszystkich wydatków w ramach WPR w następnym rocznym sprawozdaniu z działalności DG AGRI;
70. przypomina Komisji, że poparł zastrzeżenie zawarte w rocznym sprawozdaniu z działalności DG AGRI odnoszące się do całości wydatków EFRROW w 2012 r. i że zastrzeżenie to dotyczy jakości kontroli w niektórych państwach członkowskich oraz poziomu błędu stwierdzonego przez Trybunał Obrachunkowy;
71. wzywa państwa członkowskie do skutecznego przeprowadzania kontroli administracyjnych przy wykorzystaniu wszelkich stosownych informacji, jakimi dysponują agencje płatnicze, ponieważ może to prowadzić do wykrywania i korygowania większości błędów;
72. wzywa Komisję i państwa członkowskie do skupienia się na opłacalności kontroli jako na obszarze o szczególnym znaczeniu, w szczególności przez dalszy rozwój stosowania kontroli opartych na analizie ryzyka;
73. wzywa Komisję do zapewnienia w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich jednakowego stosowania i przestrzegania jednolitych norm i procedur zarówno przez organy zatwierdzające, jak i organy kontroli;

Część VII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 1/2014 pt. „Efektywność projektów w zakresie miejskiej komunikacji zbiorowej, które uzyskały wsparcie UE”

74. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są najważniejszym źródłem unijnego finansowania projektów w dziedzinie mobilności miejskiej oraz że tego typu projekty mają nie tylko kluczowe znaczenie dla dostępności obszarów miejskich w mniej rozwiniętych regionach Unii, ale także mają istotny wpływ na jakość życia obywateli Unii pod względem społecznym i środowiskowym;
75. podkreśla rosnące znaczenie dalszego wsparcia finansowego ze strony Unii, biorąc pod uwagę w szczególności negatywne skutki nasilającego się zjawiska niekontrolowanego rozrastania się miast oraz perspektywy dalszego wzrostu ludności miejskiej;
76. podkreśla, że w związku z tym należy dopilnować, by zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie przedstawiały odpowiedzialne, skuteczne i racjonalne projekty w dziedzinie mobilności miejskiej, których celem jest uzyskanie konkretnych rezultatów, a nie wykorzystanie dostępnych funduszy;
77. mając na uwadze zasadę pomocniczości, ponawia apel do państw członkowskich, zawarty w komunikacie Komisji z dnia 17 grudnia 2013 r. pt. „Wspólne dążenie do osiągnięcia konkurencyjnej i zasobooszczędnej mobilności w miastach” (COM(2013) 913):
  - a) aby zadbały o szczegółową ocenę aktualnych i przyszłych wyników mobilności oraz o koordynację i włączenie planów zrównoważonej mobilności miejskiej w strategię rozwoju obszarów miejskich i rozwoju terytorialnego o szerszym zakresie, wprowadzając w stosownych przypadkach zmiany do instrumentów technicznych i innego rodzaju instrumentów dostępnych organom do spraw planowania;
  - b) aby oprócz infrastruktury skoncentrowały się na kwestii odpowiednich pojazdów, co pozwoli na zapewnienie zrównoważonej mobilności w ramach logistyki miejskiej;

78. wzywa Komisję i władze państw członkowskich, by – uwzględniając negatywny wpływ kryzysu finansowego na korzystanie z systemów transportu – zwracały większą uwagę na cele, wartości docelowe i wskaźniki, zwłaszcza te zawarte w formularzach wniosków projektowych, tak aby określić potencjalne ryzyko i uniknąć optymistycznego nastawienia w przyszłych projektach, zapobiegając w ten sposób opóźnieniom i nadmiernym kosztom, o których wspomniano w sprawozdaniu specjalnym;
79. wzywa Komisję do przeprowadzenia bardziej szczegółowych analiz kosztów i korzyści orientacyjnych budżetów projektów w zakresie komunikacji miejskiej oraz do dzielenia się najlepszymi praktykami z państwami członkowskimi, a także do zachęcania ich do wymiany tych praktyk, wspierając władze w skutecznym opracowywaniu projektów, które nie wymagają zatwierdzenia przez Komisję;
80. nalega, aby Komisja zachęcała państwa członkowskie do korzystania z inicjatywy JASPERS (wspólna inicjatywa wsparcia projektów w regionach europejskich) oraz by w pełni wykorzystywała jej potencjał wspierania rozwoju i oceny jakości projektów w zakresie komunikacji miejskiej finansowanych z funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
81. zwraca jednak uwagę na fakt, że miejska komunikacja zbiorowa nie jest zwykłą działalnością przynoszącą dochód, ale stanowi także kluczowy i niekiedy niezastąpiony element systemów mobilności miejskiej dla wielu dużych miast nawet w bardziej rozwiniętych regionach, gdyż miasta te również cierpią na tzw. paradoks miejski ze względu na istnienie okręgów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej;
82. w związku z tym domaga się, by odpowiednie władze w pełni uwzględniły społeczny wymiar projektów z zakresu miejskiej komunikacji zbiorowej w oparciu o odpowiednie uzasadnienia zawarte w formularzach wniosków;
83. zwraca się do Komisji o szybkie przyjęcie odpowiednich aktów wykonawczych i delegowanych w celu uniknięcia ewentualnych opóźnień, zdając sobie sprawę, że projekty w dziedzinie transportu z reguły wymagają dużo czasu na opracowanie i wdrożenie;
84. domaga się wdrożenia elementów wyszczególnionych w załączniku do ww. komunikatu z dnia 17 grudnia 2013 r., w tym:
  - a) kompleksowej analizy stanu obecnego i scenariusza odniesienia w drodze „kontroli skuteczności mobilności w miastach”, na podstawie której można mierzyć przyszłe postępy;
  - b) określenia „białych plam” w obrębie obszarów miejskich, w których skuteczność aktualnego systemu transportowego jest szczególnie niska;
  - c) odpowiednich wskaźników skuteczności, które następnie można należycie monitorować;
  - d) szczegółowych celów dotyczących skuteczności, które są realistycznie ambitne w odniesieniu do celów planu zrównoważonej mobilności miejskiej;
  - e) mierzalnych poziomów docelowych opartych na realistycznej ocenie scenariusza odniesienia i dostępnych zasobów, które powinny odzwierciedlać szczegółowe cele planu zrównoważonej mobilności miejskiej;
85. wskazuje na brak wystarczających wskaźników mierzenia skuteczności projektów z zakresu miejskiej komunikacji zbiorowej, wymienionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 ⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie EFRR), oraz domaga się, by Komisja zawarła w aktach wykonawczych i delegowanych związanych z tego typu projektami bardziej odpowiednie wskaźniki, uwzględniając wskaźniki zalecane przez Trybunał;

Część VIII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 2/2014 pt. „Czy preferencyjne uzgodnienia handlowe są odpowiednio zarządzane?”

86. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne oceniające zarządzanie preferencyjnymi uzgodnieniami handlowymi w kontekście wyłącznych kompetencji Unii jako istotny wkład w całość debaty politycznej na temat handlu zewnętrznego i polityki rozwojowej Unii; uwzględniła ustalenia i zalecenia oraz przedstawia poniżej swoje uwagi i zalecenia;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

Uwagi ogólne

87. wyraża poważne zaniepokojenie faktem, iż Komisja nie oceniła właściwie wszystkich gospodarczych skutków preferencyjnych uzgodnień handlowych, a także faktem, iż kompletność procesu pobierania należności nie została zapewniona;
88. przypomina, że czołowym priorytetem jest odpowiednie informowanie decydentów politycznych, poszczególnych zainteresowanych podmiotów oraz unijnych podatników o głównej wartości dodanej oraz wadach różnych wariantów i scenariuszy w zakresie polityki handlowej;
89. za niedopuszczalne uważa, iż niekiedy brakuje ocen wpływu na zrównoważony rozwój, są one niekompletne, opierają się na starych lub nieaktualnych informacjach, a w innych przypadkach (Chile) zostają udostępnione dopiero po podpisaniu uzgodnień;
90. nalega, aby podpisanie jakichkolwiek nowych uzgodnień było poprzedzone ukończeniem i podaniem do publicznej wiadomości odnośnej oceny wpływu na zrównoważony rozwój;
91. z żalem zauważa, że nie we wszystkich przypadkach partnerzy w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych podpisali konwencje międzynarodowe dotyczące praw człowieka i praw pracowniczych; wzywa Komisję, aby w preferencyjnych uzgodnieniach handlowych kładła większy nacisk na środowisko naturalne i dobre sprawowanie rządów;
92. pragnie do października 2015 r. otrzymać informacje na temat środków przyjętych przez Komisję na podstawie zaleceń i uwag Parlamentu i Trybunału Obrachunkowego;

Perspektywy rozwoju

93. jest zdania, że aby poprawić proces oceny skutków gospodarczych stosowania preferencyjnych uzgodnień handlowych, Komisja powinna:
  - a) przeprowadzić ocenę skutków (IA) oraz ocenę wpływu na zrównoważony rozwój (SIA) dla poszczególnych preferencyjnych uzgodnień handlowych (PTA), zapewniając dogłębną, kompleksową i ilościową analizę oczekiwanych efektów gospodarczych, w tym dokładne oszacowanie dochodów utraconych;
  - b) rutynowo angażować Eurostat w ocenę jakościową źródeł danych statystycznych wykorzystywanych w ocenie wpływu na zrównoważony rozwój i zadbać o to, aby negocjatorzy otrzymywali analizy w stosownym czasie;
  - c) przeprowadzać oceny śródkresowe i oceny ex post dotyczące wszystkich preferencyjnych uzgodnień handlowych w celu dokonania oceny zakresu, w jakim preferencyjne uzgodnienia handlowe o istotnych skutkach umożliwiają osiągnięcie celów politycznych, oraz tego, jak można poprawić ich funkcjonowanie w kluczowych sektorach, i uwzględniać w takich ocenach oszacowanie dochodów utraconych;
94. aby zapewnić lepszą ochronę interesów finansowych Unii, Komisja powinna:
  - a) stworzyć unijne profile ryzyka dotyczące preferencyjnych uzgodnień handlowych, aby państwa członkowskie miały wspólne podejście do analizy ryzyka w celu ograniczenia strat w budżecie Unii;
  - b) sprawdzić, czy państwa członkowskie zwiększają skuteczność swoich systemów zarządzania ryzykiem i strategii kontroli, aby ograniczyć straty w budżecie Unii;
  - c) zachęcać państwa członkowskie do przyjęcia odpowiednich środków zapobiegawczych po otrzymaniu komunikatu o wzajemnej pomocy;
  - d) przeprowadzać oceny i wizyty monitorujące oparte na ocenie ryzyka w państwach korzystających z preferencyjnego traktowania, w szczególności w odniesieniu do reguł pochodzenia i kumulacji;
  - e) wymagać od państw członkowskich poprawy jakości przekazywanych przez nie informacji dotyczących współpracy administracyjnej;
  - f) poprawić stosowanie konsekwencji finansowych dochodzeń Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), aby zapobiegać stratom w budżecie Unii wynikającym z przedawnienia;

- g) wzmocnić pozycję Unii we wzajemnych preferencyjnych uzgodnieniach handlowych oraz lepiej wykorzystywać środki zapobiegawcze i zabezpieczające poprzez uwzględnianie ich we wszystkich przyszłych umowach handlowych;
- h) niezwłocznie przedstawić zestawienie środków odzyskanych w latach 2010–2014;
- i) poinformować Parlament o wynikach inicjatywy Compact w Bangladeszu;

Część IX Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 3/2014 pt. „Wnioski z prac Komisji Europejskiej nad systemem informacyjnym Schengen drugiej generacji (SIS II)”

- 95. przyjmuje z zadowoleniem ustalenia i zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału nr 3/2014;
- 96. krytykuje Komisję za to, że na początku realizacji projektu nie zapewniła wystarczającej liczby wysoko wykwalifikowanych pracowników ani w obszarze realizacji technicznej, ani oceny jakości w związku z projektem SIS II;
- 97. zaleca objęcie wszystkich głównych projektów informatycznych procedurą zarządzania technologią informatyczną, a także zaangażowanie nie tylko ekspertów z DG ds. Informatyki Komisji Europejskiej, ale także ekspertów z innych dyrekcji generalnych oraz ekspertów zewnętrznych, aby w lepszy sposób wykorzystać wewnętrzną wiedzę specjalistyczną;
- 98. jest zdania, że Komisja powinna korzystać z wiedzy fachowej państw członkowskich od samego początku każdego dużego projektu oraz powoływać każdorazowo panel ekspertów składający się z przedstawicieli państw członkowskich zajmujących się danym projektem; uważa, że należy jasno określić zadania tego panelu i kompetencje jego członków;
- 99. krytykuje fakt, że ani Komisja, która miała między innymi reprezentować interesy użytkowników końcowych SIS II, ani główne podmioty zaangażowane w realizację projektu na początku prac nie zdawały sobie nawet sprawy z wymogów technicznych i potrzeb użytkowników końcowych;
- 100. oczekuje, że przy przyszłych projektach Komisja Europejska we współpracy z państwami członkowskimi przedstawi na samym początku realizacji projektu dokładny opis wymogów technicznych i potrzeb użytkowników końcowych, jakie należy spełnić;
- 101. uważa, że fakt, iż Komisja ogłosiła ogólne zaproszenie do składania ofert w ramach projektu, nie zdefiniowawszy uprzednio w jasny sposób jego wymogów, stanowi marnotrawstwo pieniędzy podatników;
- 102. jest zdania, że w przyszłości Komisja Europejska powinna opracowywać realistyczny biznesplan i harmonogram realizacji projektów informatycznych w oparciu o jasno określone wymogi (w formie i treści) oraz dokładną analizę kosztów i terminów, z uwzględnieniem ryzyka i stopnia złożoności danego projektu;
- 103. krytykuje fakt, że Komisja kilkakrotnie próbowała zatuszować informacje o opóźnieniach i nadmiernych kosztach;
- 104. domaga się jak największej przejrzystości przy realizacji przyszłych projektów informatycznych, w tym informowania na bieżąco odpowiedniej komisji właściwej Parlamentu, szczególnie jeżeli chodzi o kluczowe decyzje dotyczące rozpoczęcia kolejnych faz projektu, nieprzewidziane zmiany w zakresie kosztów lub harmonogramu, bądź też pojawienie się alternatywnych rozwiązań;
- 105. jest zdania, że warunki egzekwowania roszczeń odszkodowawczych nie powinny być ograniczone w umowie z głównym wykonawcą; uważa, że przyszłe umowy powinny przewidywać skuteczny mechanizm kar, aby zagwarantować terminową realizację i dotrzymanie wymaganych standardów;
- 106. krytykuje fakt, że Komisja nie zerwała umowy z głównym wykonawcą pomimo niezadowolających wyników w pierwszej fazie projektu;
- 107. krytykuje fakt, że Komisja nie należała w przypadku SIS II na zastosowanie podejścia zakładającego podział prac na komponenty; uważa, że w przypadku wprowadzenia zasady współdziałających ze sobą komponentów, elementy zakończone można by było przekazać innemu wykonawcy, aby uniknąć zależności od jednego konkretnego wykonawcy;

108. krytykuje fakt, że Komisja ośmiokrotnie przekroczyła wartość zamówienia początkowego, renegegując umowę, mimo że art. 126 ust. 1 lit. e) rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 ⁽¹⁾ stanowi, że wartość zamówienia nie może przekroczyć jego wartości początkowej o więcej niż 50 %;
109. zwraca uwagę, że w związku z tym konieczna może być zmiana art. 134 ust. 1 lit. b) delegowanego rozporządzenia Komisji (UE) nr 1268/2012 ⁽²⁾, ponieważ związanie się instytucji zamawiających tylko z jednym określonym podmiotem gospodarczym lub wykonawcą z przyczyn technicznych lub artystycznych nie powinno stanowić obejścia przepisu ochronnego określonego w lit. e) tego samego ustępu i umożliwiać przekroczenia pierwotnej wartości głównego zamówienia o niewspółmierną kwotę;
110. zwraca uwagę, że w przypadku znacznego przekroczenia pierwotnie zakładanych kosztów projektu lub znaczących zmian w odniesieniu do spodziewanych korzyści, zagrożeń lub rozwiązań alternatywnych władza budżetowa powinna wyrazić uprzednią zgodę;
111. ubolewa nad faktem, że w kilku przypadkach doszło do realokacji środków budżetowych bez zgody władzy budżetowej;
112. z zadowoleniem przyjmuje wytyczne dla zarządzania projektami zalecane przez DG ds. Informatyki Komisji od 2011; uważa, że zgodnie z tymi wytycznymi w procedurze realizacji projektu występują tzw. bramy, tj. główny komitet projektowy musi wyrazić zgodę na rozpoczęcie kolejnych etapów projektu;
113. podkreśla, że należy patrzeć w przyszłość, gdyż pod koniec bieżącej dekady SIS II może osiągnąć maksimum swoich możliwości i potrzebny będzie system SIS III; wyraża nadzieję, że jeżeli do tego dojdzie, to przygotowania SIS III zostaną przeprowadzone o wiele lepiej;

Część X Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 4/2014 pt. „Włączenie celów polityki wodnej UE do WPR: częściowy sukces”

114. wzywa Komisję do zaproponowania prawodawcy Unii niezbędnych zmian w aktualnych instrumentach (zasada wzajemnej zgodności i rozwój obszarów wiejskich), tak by zapewnić zgodność z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ (ramowa dyrektywa wodna), lub, w stosownych przypadkach, nowe instrumenty pozwalające osiągnąć ambitniejsze cele w zakresie włączenia celów polityki wodnej do WPR;
115. apeluje do państw członkowskich, aby zgodnie z ramową dyrektywą wodną:
  - a) zaradziły wskazanym podczas kontroli niedociągnięciom w zakresie prowadzenia kontroli przestrzegania zasady wzajemnej zgodności;
  - b) systematycznie nakładały stosowne kary w przypadku naruszenia;
  - c) kładły większy nacisk na wskazywanie i rozwiązywanie problemów związanych z wodą w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich oraz na zapewnienie ich zgodności z planami gospodarowania wodami w dorzeczu;
  - d) opracowały i rygorystycznie wdrażały mechanizmy ochronne, aby zapobiegać negatywnemu wpływowi na wody, jaki mogą wywierać działania finansowane w ramach instrumentów rozwoju obszarów wiejskich;
  - e) aktywnie uwzględniały i odpowiednio wspierały wykorzystanie funduszy przeznaczonych na kwestie związane z wodą, w sposób zgodny z zasadą należytego zarządzania finansami;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

116. oczekuje, że Komisja powinna zaproponować odpowiednie mechanizmy, które skutecznie wywierałyby znaczny, pozytywny wpływ na jakość dokumentów programowych państw członkowskich sporządzanych na podstawie ramowej dyrektywy wodnej oraz zapobiegałyby odstępstwom od harmonogramu określonego w tej dyrektywie; uważa, że w tym celu należy określić minimalne warunki wdrożenia ramowej dyrektywy wodnej przed rozdysponowaniem funduszy przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich;
117. wzywa państwa członkowskie do pilnego przyspieszenia procesu wdrażania ramowej dyrektywy wodnej i do poprawienia jakości swoich planów gospodarowania wodami w dorzeczu w następnym cyklu zarządzania (2015 r.) dzięki opisowi poszczególnych działań (np. pod względem zakresu, harmonogramu, celów i kosztów) oraz sformułowaniu ich wystarczająco jasno i konkretnie na szczeblu operacyjnym, a także na szczeblu lokalnym oraz na szczeblu gospodarstwa;
118. wzywa Komisję do poszerzenia wiedzy na temat związku między jakością i ilością wody a praktykami rolniczymi poprzez ulepszenie istniejących systemów monitorowania i zadbanie, że dają one możliwość przynajmniej pomiaru zmian zagrożeń dla zasobów wodnych ze strony praktyk rolniczych; uważa, że pomogłoby to określić obszary, w których środki w ramach WPR są najbardziej potrzebne;
119. wzywa państwa członkowskie do poprawy terminowości, wiarygodności i spójności danych przekazywanych Komisji, ponieważ jakość informacji na temat wody w całej Unii zależy od jakości informacji udostępnianych przez państwa członkowskie;

Część XI Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2014 pt. „Kształtowanie się europejskiego nadzoru bankowego – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w zmieniających się warunkach”

120. podkreśla potrzebę dokonania międzysektorowej analizy wpływu, a także znaczenie uwzględnienia czasu potrzebnego na opracowanie norm technicznych; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji, by przewidzieć terminy dotyczące uprawnień w zakresie norm technicznych, oraz zauważa, że obecnie trwa międzysektorowa analiza prawodawstwa Unii w dziedzinie finansów przyjętego w poprzednich latach w zakresie środków zawartych w pakiecie regulacyjnym;
121. podkreśla, że działania Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (zwanego dalej „Urzędem”) powinny nadal być neutralne politycznie; uważa jednak, że należy jak najszybciej zwiększyć spójność w zakresie nadzoru, aby mógł on wykonywać swoje zadania i spełniać swoją rolę;
122. uważa, że niezależny system kontroli jest podstawą właściwego funkcjonowania rynku finansowego; wyraża zatem zaniepokojenie w związku z decyzją polityczną, jaką należy podjąć, zważywszy na to, że Urząd jest jedynie organem ds. koordynacji, a nie nadzoru mikroostrożnościowego w historycznym momencie, kiedy wymagane jest podjęcie zdecydowanych działań na rzecz odbudowania zaufania do instytucji finansowych;
123. odnotowuje ograniczenia Urzędu w odniesieniu do kolegów organów nadzoru oraz jego wpływu na spójność w zakresie nadzoru; z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione przez Urząd mimo tych ograniczeń, które to postępy dotyczą poprawy funkcjonowania kolegów, zwłaszcza jeśli chodzi o przeprowadzanie wspólnych ocen ryzyka i podejmowanie wspólnych decyzji;
124. z niepokojem zauważa, że mimo iż rola Urzędu w zakresie inicjowania i koordynowania testów warunków skrajnych została wzmocniona w ramach ogólnego pakietu dotyczącego jednolitego mechanizmu nadzorczego, to odpowiedzialność prawną za przeprowadzenie tych testów nadal ponoszą właściwe organy, w związku z czym Urząd nie ma kontroli nad wynikami tych testów;
125. z niepokojem zauważa, że Urząd jest niezdolny do wywiązania się ze swojego mandatu w zakresie ochrony konsumentów, w szczególności z powodu braku instrumentów prawnych, które by to umożliwiały, oraz z powodu ograniczonych uprawnień do podejmowania prawnie wiążących decyzji zakazujących oferowania określonych produktów lub prowadzenia określonych rodzajów działalności; podkreśla jednak rolę Wspólnego Komitetu polegającą na ułatwianiu i usprawnianiu wymiany poglądów pomiędzy sektorami i zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że konieczne są wzmocnione środki ochrony konsumentów w sektorze finansowym Unii;
126. uważa, że ściślejsza koordynacja z krajowymi organami ochrony konsumentów mogłaby zwiększyć oddziaływanie Urzędu w tej dziedzinie;

127. zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że warunkiem skutecznego monitorowania jest ustanowienie systemu pomiaru wyników, i przyjmuje do wiadomości, że Urząd jest w trakcie wdrażania systemu zarządzania wynikami;
128. zauważa, że ogólnounijny nadzór bankowy wymaga wyraźnego podziału ról i zakresu odpowiedzialności między Urzędem, Europejskim Bankiem Centralnym a krajowymi organami nadzoru zarówno w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego, jak i poza nim; apeluje zatem o doprecyzowanie ich ról i obowiązków, aby uniknąć ryzyka powielania zadań oraz ewentualnych luk i niejasno sprecyzowanych obowiązków;
129. uważa, że konieczne jest udoskonalenie obowiązujących przepisów w zakresie nadzoru, aby włączyć do nich ściślejszy nadzór nad bankami krajowymi w tych państwach trzecich, które przyjęły walutę euro, ale nie należą do Unii Europejskiej, takich jak Watykan, Andora, Monako i San Marino;
130. uważa, że konieczny jest przegląd parametrów dotyczących aktywów ważonych ryzykiem, tak aby nie karać banków najbardziej narażonych na produkty bankowe powiązane z kredytami, ani nie nagradzać banków oferujących marne lub wątpliwej jakości produkty finansowe, takie jak instrumenty pochodne;

Część XII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 6/2014 pt. „Wsparcie z funduszy polityki spójności na rzecz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych – czy osiągnięto dobre rezultaty?”

131. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 6/2014 i popiera zawarte w nim zalecenia;
132. przychylnie odnosi się do wniosku Trybunału Obrachunkowego dotyczącego bezproblemowej realizacji wybranych projektów w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) i sądzi, że fakt ten potwierdza dojrzałość kluczowych technologii w produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
133. jest zdania, że dokładna ocena funkcjonowania projektów OZE, które zazwyczaj potrzebują kilku lat do osiągnięcia pełnej operacyjności, jest trudna do przeprowadzenia przed upływem tego kilkuletniego okresu;
134. uważa, że zasada efektywności kosztowej powinna być w pełni uwzględniana w instrumentach polityki spójności oraz w innych instrumentach, takich jak europejski program energetyczny na rzecz naprawy gospodarczej, a nie tylko w projektach OZE, nawet jeżeli służą one szerszemu celowi; zwraca uwagę, że koncept efektywności kosztowej można zdefiniować na kilka sposobów; sugeruje w związku z tym, by Komisja i państwa członkowskie omówiły sposoby szerszego uwzględniania tej koncepcji, mając na celu udzielanie skuteczniejszych wytycznych do wdrażania projektów OZE;
135. jest zaniepokojony tym, że ramy regulacyjne Unii dotyczące odnawialnych źródeł energii nie odpowiadają w pełni wymogom określonym w instrumentach finansowych Unii (Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności), które są najważniejszymi źródłami finansowania odnawialnych źródeł energii; zachęca Komisję do przeprowadzenia dogłębnej analizy prawodawstwa oraz poprawienia istniejących niespójności;
136. uważa, że środki publiczne w tym obszarze powinny być uzupełnieniem inwestycji prywatnych i odgrywać kluczową rolę w ich mobilizowaniu; jest jednak zdania, że niektóre projekty, zwłaszcza te zakrojone na szeroką skalę, wymagają większych inwestycji publicznych;
137. stwierdza, że niestabilne i nieprzewidywalne zachęty i systemy wsparcia hamują inwestycje w odnawialne źródła energii; podkreśla, że obecny klimat niepewności zaburza również proces wyboru technologii produkcji, co w konsekwencji jeszcze bardziej podważa zasadę efektywności kosztowej;
138. podkreśla, że trudności i niestabilność charakteryzujące przyłączanie instalacji OZE do sieci elektroenergetycznych nie tylko hamują inwestycje sektora prywatnego w rozwój energii ze źródeł odnawialnych, ale też podważają gospodarczą i finansową stabilność realizowanych aktualnie projektów, jak i wdrażanie przyszłych programów finansowanych z EFRR i Funduszu Spójności; zachęca Komisję do przeprowadzenia zaktualizowanego przeglądu barier regulacyjnych i technicznych na szczeblu państw członkowskich w celu zapewnienia lepszego dostępu do sieci elektroenergetycznej zarówno małym, jak i dużym projektom OZE;

139. zauważa, że Komisja musi bardziej skrupulatnie nadzorować nowe ramy regulacyjne na lata 2014–2020, w tym cele początkowe oraz wskaźniki wykonania, co umożliwi prowadzenie skutecznego nadzoru i oceny;
140. zwraca się do państw członkowskich o dołożenie większych starań w zakresie wymiany najlepszych praktyk i ustanowienia wspólnych procedur w celu ujednoczenia krajowych systemów administracyjnych;
141. zauważa, że bardzo szczegółowe kryteria wyboru OZE mogą stać się sposobem wykluczania konkurencji; zwraca się do Komisji o wzmocnienie wytycznych w tym zakresie oraz o uważne monitorowanie takich przypadków;
142. przyjmuje do wiadomości odpowiedzi Komisji, zgodnie z którymi niektóre zalecenia Trybunału Obrachunkowego zostały już wdrożone dzięki dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie energii ze źródeł odnawialnych);

Część XIII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 7/2014 pt. „Czy ze środków EFRR skutecznie wspierano rozwój inkubatorów przedsiębiorczości?”

143. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2014 i popiera zawarte w nim zalecenia;
144. stwierdza, że inkubatory przedsiębiorczości pomagają młodym przedsiębiorstwom zaistnieć i rozwijać się, a małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mogą stać się dzięki nim najważniejszym czynnikiem wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii;
145. uważa, że programy finansowania polityki spójności stosowane w skontrolowanych inkubatorach powinny charakteryzować się ustrukturyzowanym planowaniem, jasnym zestawem celów i skutecznymi metodami oceny; jest zdania, że we wszystkich tych wyżej wymienionych wymogach skontrolowane inkubatory przejawiały uchybienia;
146. przypomina, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wniósł znaczny wkład finansowy w tworzenie infrastruktury inkubatorów przedsiębiorczości, oraz że proces powstawania skontrolowanych inkubatorów oceniono pozytywnie, choć stwierdzono też, że ich efektywność jest ograniczona;
147. wskazuje, że ilość biznesplanów opracowanych przy wsparciu inkubatorów, ilość inkubowanych nowych przedsiębiorstw oraz ilość stworzonych miejsc pracy była – uśredniając – znacznie niższa niż wyniki inkubatorów objętych analizą porównawczą, wykorzystane przez Trybunał w celach porównawczych;
148. zauważa, że skontrolowane inkubatory EFRR oferowały znacznie bardziej ograniczony zakres usług niż inkubatory objęte analizą porównawczą oraz że zakres kwalifikacji i wiedzy w inkubatorach EFRR był również mniejszy;
149. podkreśla, że w pełni zorganizowany łańcuch wartości wspierania przedsiębiorczości, z kompetentnymi pracownikami, dobrymi praktykami oraz regularnym monitoringiem, jest ważny dla efektywnego funkcjonowania inkubatorów przedsiębiorczości;
150. przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Komisji, zgodnie z którym państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii w 2004 r. charakteryzowały się brakiem infrastruktury biznesowej, wiedzy i doświadczenia po przystąpieniu, nie mogły z tychże powodów osiągnąć lepszych wyników; przypomina jednak, że kontrola objęła inkubatory w 4 + 2 państwach członkowskich, a tylko dwa z nich przystąpiły do Unii w 2004 r.;
151. jest zdania, że w kolejnych okresach programowania w latach 2000–2006 oraz 2007–2013 Komisja wykazała brak zaangażowania we wspieranie tych przedsięwzięć, zauważa, że potwierdzeniem tego jest brak doradztwa ze strony Komisji w tych okresach programowania, zwłaszcza w latach 2006–2010;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16).

152. przypomina, że ustanowienie dobrych praktyk i dzielenie się nimi, szczególnie w nowo powstałych przedsiębiorstwach, jest ważnym sposobem poprawy efektywności; ubolewa nad rozczarowującymi wynikami osiągniętymi przez skontrolowane inkubatory; zachęca Komisję do ulepszenia swojego doradczego wsparcia dotyczącego inkubatorów udzielanego organom zarządzającym państw członkowskich, a same państwa członkowskie do skrupulatnego stosowania się do tych wytycznych;
153. podkreśla, że inwestowanie w szkolenie pracowników w celu zapewnienia skutecznej pomocy inkubowanym firmom i potencjalnym klientom jest ważne dla efektywnego funkcjonowania przedsiębiorstw; ubolewa nad faktem, że również i ten element był zasadniczo zaniedbywany w skontrolowanych inkubatorach;
154. zauważa, że wsparcie dla inkubatorów przedsiębiorczości można by oprzeć na kompleksowej i gruntownej analizie oraz zestawie indywidualnych, konkretnych i odpowiednio dostosowanych badań w odniesieniu do projektów, którym udzielane jest szczególne wsparcie (takich jak analiza wykonalności, biznesplan itp.); jest zdania, że badania te mogłyby dawać jasne uzasadnienie dla takiego wsparcia;
155. jest zdania, że nie każda miejscowość musi uzyskać pomyślne wyniki dzięki skorzystaniu z inkubatorów przedsiębiorczości, których celem jest stworzenie wartości dodanej w rozwoju regionalnym i gospodarczym; uważa, że należy wspierać jedynie inkubatory spełniające warunki wstępne;
156. podkreśla, że wsparcia dla inkubatorów przedsiębiorczości można by udzielać za pomocą metody partnerstw publiczno-prywatnych, w której ryzyko świadczenia usługi użyteczności publicznej jest ponoszone wspólnie z przedsiębiorstwem prywatnym, któremu udzielane jest wsparcie;
157. zauważa, że inkubatory przedsiębiorczości powinny być tworzone w ścisłej współpracy ze szkołami i zakładami badawczymi;
158. zauważa, że istotne jest znalezienie elementów wzajemnie się uzupełniających i synergii we wsparciu dla inkubatorów przedsiębiorczości udzielanemu ze środków EFRR, programu „Horyzont 2020” i Programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) w latach 2014–2020;

Część XIV Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 8/2014 pt. „Czy Komisja w sposób skuteczny zarządziła włączeniem wsparcia powiązanego z produkcją do systemu płatności jednolitych?”

159. zgadza się z zaleceniami Trybunału Obrachunkowego i z zadowoleniem przyjmuje konstruktywne stanowisko Komisji;
160. ubolewa, że według Trybunału Obrachunkowego niektóre państwa członkowskie nie zawsze stosowały się do zasady należytego zarządzania finansami przy określaniu kryteriów obliczania uprawnień do płatności;
161. zauważa, że wskutek tego rolnicy w niektórych sektorach osiągnęli nadzwyczajne zyski, co samo w sobie nie stanowiło naruszenia obowiązujących przepisów:
  - a) w Hiszpanii na mocy przepisów krajowych wartość uprawnień do płatności była wyższa niż kwoty otrzymane w przeszłości przez rolników jako wsparcie powiązane z produkcją;
  - b) we Włoszech rolnicy otrzymali uprawnienia do płatności odpowiadające historycznemu poziomowi wsparcia, choć tymczasem znacznie ograniczyli obszary upraw;
  - c) wbrew przepisom unijnym władze francuskie nie obniżyły wartości wszystkich uprawnień do płatności w celu sfinansowania wsparcia specjalnego dla rolników (zgodnie z art. 68 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009⁽¹⁾); wskutek tego wartość wszystkich uprawnień do płatności we Francji była zawyżona o 4,61 %, co odpowiada kwocie 357,3 mln EUR; zauważa, że 74 mln EUR z tej kwoty dotyczyło wsparcia włączonego do systemu płatności jednolitych (SPJ) w 2010 r. oraz że Komisja twierdzi, iż środki naprawcze zostały włączone do planu działania dla Francji;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 30 z 31.1.2009, s. 16).

162. wzywa zatem Komisję do odpowiedniego nadzorowania obliczania przez państwa członkowskie uprawnień do płatności dla rolników, w tym tego, czy respektowane są dostępne pułapy na przydział takich uprawnień;
163. z zaniepokojeniem zauważa, że nawet w przypadkach, w których Komisja wykryła błędy, nie skorygowano uprawnień do płatności, ponieważ procedury administracyjne są zbyt długotrwałe;
164. wzywa Komisję do udoskonalenia terminowego nadzoru oraz do zwracania większej uwagi na ryzyko związane z uprawnieniami;
165. zauważa, że od 2015 r. SPJ zostanie zastąpiony systemem płatności podstawowych;
166. jest zdania, że celem nowego systemu powinno być ograniczenie obciążeń administracyjnych rolników;
167. jest przekonany, że prowadzone przez Komisję kontrole i audyty powinny zasadniczo opierać się na analizie ryzyka;
168. domaga się, by w ramach nowego systemu unikano nieuzasadnionych rozbieżności w obliczaniu uprawnień do płatności w poszczególnych państwach członkowskich, a także nierównego traktowania rolników, niezależnie od poziomu uznaniowości, jaki daje rozporządzenie; zwraca się do Komisji, by zapewniła Parlament i Komisję Kontroli Budżetowej, że wprowadzono odpowiednie środki umożliwiające osiągnięcie tego celu;
169. wyraża zaniepokojenie, że nieprawidłowe uprawnienia do płatności mogą prowadzić do nieprawidłowych płatności nawet po roku 2014, ponieważ państwa członkowskie mogą zdecydować o wypłacaniu do 2021 r. części przyszłej pomocy na podstawie obecnego poziomu pomocy SPJ; uważa, że chociaż płatności takie można skorygować i odzyskać, należy przede wszystkim nie dopuścić do powstania takiej sytuacji;
170. przypomina Komisji, że art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi, że: „Komisja wykonuje budżet we współpracy z Państwami Członkowskimi [...] na własną odpowiedzialność i w granicach przyznaných środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.”; oczekuje zatem, że Komisja udzieli państwom członkowskim wystarczających wskazówek, tak aby mogły one wdrożyć system płatności podstawowych zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, a także oczekuje, że Komisja ustanowi odpowiednie organy monitorujące, tak aby wziąć na siebie ogólną odpowiedzialność za wykonanie budżetu;

Część XV Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 9/2014 pt. „Czy unijne wsparcie na inwestycje i promocję w sektorze wina jest dobrze zarządzane oraz czy wykazano jego wpływ na konkurencyjność win produkowanych w UE?”

171. przyjmuje z zadowoleniem ustalenia i zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału Obrachunkowego nr 9/2014;
172. odnotowuje przyjęcie przez Radę i Parlament rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ w sprawie nowej wspólnej organizacji rynków na okres 2014–2020;
173. przypomina sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 7/2012 (absolutorium za 2011 r.) pt. „Reforma wspólnej organizacji rynku wina – dotychczasowe postępy” oraz odnoszące się do niego sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej;
174. w pełni popiera koncepcję, że należy zracjonalizować program pomocy i że Komisja powinna okresowo monitorować absorpcję funduszy; nalega na absolutną konieczność ukierunkowania środka w zakresie inwestycji na przedsiębiorczość i rezultaty oraz wspierania najlepszych wzorców i wyciągania z nich wniosków;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

175. wyraża zaniepokojenie w związku z nieudanymi próbami skłonienia większej liczby małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) do udziału w unijnym wsparciu na rzecz promowania sektora wina; uważa, że należy dokonać przeglądu poziomów współfinansowania z korzyścią dla MŚP, ułatwiając tym samym udział potencjalnych beneficjentów z sektora MŚP, zwłaszcza tych mających ograniczone możliwości administracyjne i finansowe;
176. jest zdania, że należy ustanowić wspólny system oceny środka w zakresie promocji, aby umożliwić Komisji i państwom członkowskim analizę zakresu postępów i realizacji określonych celów oraz ich wpływu na konkurencyjność sektora wina na szczeblu państw członkowskich; wskazuje, że wzrost udziału w rynku światowym danego przedsiębiorstwa produkującego wino mógłby być częścią tego wspólnego systemu oceny;
177. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, by koszty dodatkowe, takie jak koszty związane z wynagrodzeniem organów wdrażających i koszty ogólne, były we właściwy sposób uzasadnione oraz ograniczone do określonego maksymalnego odsetka kosztów całkowitych;
178. podkreśla, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie odpowiedniego zestawienia środków politycznych z zakresu inwestycji i promocji; uznaje, że Komisja i państwa członkowskie powinny skuteczniej stosować środki; w odniesieniu do środka w zakresie promocji zauważa zwłaszcza że należy zobligować beneficjentów do wykazania zapotrzebowania na wsparcie unijne, nie należy finansować zwykłych kosztów operacyjnych, zaś wsparcie dla beneficjentów, którzy przedstawiają w każdym okresie programowania programy promocyjne w tych samych krajach docelowych, powinno zostać ograniczone; wskazuje ponadto, że rezultaty działań promocyjnych należy oceniać na poziomie beneficjentów, a nie w odniesieniu do całego sektora wina w Unii;
179. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, by Komisja zbadała, w jakim stopniu budżet przeznaczony na krajowe programy wsparcia na lata 2014–2018 odpowiada potrzebom sektora wina w Unii, oraz by przeanalizowała zdolności absorpcyjne państw członkowskich i w stosownych przypadkach dostosowała budżet; zachęca Komisję do rozważenia, czy potrzebny jest dodatkowy instrument finansowy na rzecz sektora wina w stosunku do innych sektorów rolniczych;
180. z zadowoleniem przyjmuje wzrost wywozu unijnych win gatunkowych; uważa, że Unia powinna określić i wykorzystać swoją przewagę konkurencyjną na wielostronnym i coraz bardziej konkurencyjnym światowym rynku wina oraz powinna zachęcać unijnych producentów wina do rozwijania światowej klasy win gatunkowych, co jeszcze lepiej zrównoważy popyt i podaż w Unii;
181. zachęca Komisję, aby przyczyniała się do zwiększenia przejrzystości promocji wina w państwach trzecich poprzez poprawę systemu kontroli i monitorowania finansowanych projektów; zwraca uwagę, że środek ten powinien również pomóc w uniknięciu podwójnego finansowania;

**Część XVI Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 10/2014 pt.
„Skuteczność wsparcia finansowego z Europejskiego Funduszu Rybackiego na rzecz
rozwoju akwakultury”**

182. popiera główne zalecenia Trybunału Obrachunkowego, zauważając, że Komisja opracowuje wskazówki dotyczące ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej), o które się do niej zwrócono; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja odnotowała zalecenia dotyczące planowania przestrzennego i potrzeby uproszczenia administracyjnego;
183. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w nowym Europejskim Funduszu Morskim i Rybackim na okres 2014–2020 uwzględniono wnioski wyciągnięte z okresu 2007–2013; podkreśla, że Komisja powinna jednak dopilnować, by wszystkie zalecenia wdrożono;
184. rozumie, że skutki kryzysu finansowego istotnie wpłynęły na osiągnięcie celów dotyczących wzrostu i zatrudnienia w sektorze akwakultury; podkreśla jednak, że jednego z głównych celów Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) – wzrostu i zrównoważonego charakteru akwakultury – nie osiągnięto również z innych powodów; podkreśla, że zamiast odnotowywać wzrost, sektor akwakultury pozostawał w stagnacji przez wiele lat, w przeciwieństwie do sytuacji w innych częściach świata;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

185. wyraża rozczarowanie tym, że na szczeblu projektów nie ustanawia się priorytetów, a na szczeblu krajowym nie prowadzi się planowania strategicznego; wzywa zatem Komisję do udoskonalenia koncepcji programów, aby wzmocnić środki wspierające akwakulturę, oraz wzywa Komisję do zapewnienia lepszej realizacji;
186. zauważa, że chociaż silniejsza i zrównoważona akwakultura jest jednym z kluczowych celów Komisji, to nie uczyniono prawie nic, aby osiągnąć ten cel w ramach EFR; zauważa, że jest to błąd systematyczny, który obserwuje się również w przypadku innych programów, zauważa zatem, że Komisja stale nie osiąga swoich celów;
187. wzywa Komisję do reorganizacji jej zarządzania finansowego i do zmiany podejścia w taki sposób, aby nie wydawać wszystkich dostępnych środków, ale skupić się na tym, czy wydatki są zgodne z przepisami, czy są gospodarne i czy skutecznie wspierają realizację głównych celów;
188. zauważa, że państwa członkowskie muszą zająć się kwestią słabej selekcji projektów, zamiast przyznawać fundusze na wszystkie projekty, a także muszą dopilnować, by procedura wyboru podlegała szczegółowym zasadom oceny dotyczącej potencjału projektów w zakresie osiągnięcia wyników i korzyści ekonomicznych, które w ujęciu ogólnym przyczynią się do celów Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), takich jak wzrost i zatrudnienie; podkreśla, że Komisja powinna wspierać w tym państwa członkowskie oraz powinna zachęcać do monitorowania wyników projektów i ustanowić bardziej kompleksową ocenę na etapie po zakończeniu projektu, która byłaby wykorzystywana jako wniosek;
189. jest przekonany, że państwa członkowskie udoskonaliły swoje narzędzia i kanały sprawozdawcze, ponieważ dane przekazywane Komisji są często niedokładne; zaleca Komisji a) opracowanie bardziej zdecydowanych narzędzi nacisku na państwa członkowskie, aby przekazywały wiarygodne dane, zwłaszcza w przypadkach gdy istnieją oczywiste rozbieżności; oraz b) rozważenie kar dla państw członkowskich, które są podejrzane o celowe podawanie błędnych danych;
190. zauważa, że Komisja musi opracować silniejsze ramy dla wszystkich swoich programów finansowych, w tym nowych środków EFMR dotyczących akwakultury; uważa, że Komisja powinna rozważyć przyjęcie spójniejszego podejścia i powinna rozwijać silniejszą integralność;
191. wzywa Komisję do dopilnowania, by państwa członkowskie doprecyzowały swoje strategie i realizowały je w sposób umożliwiający uzupełnienie celów EFMR; zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by państwa członkowskie włożyły dodatkowy wysiłek w ocenę projektów i przełamały barierę braku myślenia strategicznego o projektach; podkreśla, że istnieje potrzeba zagwarantowania, by oceniający oceniali projekty z otwartymi oczyma i w oparciu o wyraźne oczekiwania;
192. zaleca ponowne rozpatrzenie finansowania projektów, których realizację już rozpoczęto, ponieważ nie wywołuje to dodatkowych skutków; zniechęca Komisję i państwa członkowskie do stosowania praktyki „zaznaczania rubryk”, aby uniknąć braku wartości dodanej;
193. zachęca do uproszczenia procedur administracyjnych, aby zapewnić wysoką jakość projektów ubiegających się o finansowanie;
194. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący nowego systemu monitorowania EFMR, w skład którego będzie wchodzić baza danych na szczeblu państw członkowskich służąca do przechowywania informacji na temat wszystkich operacji, a także sprawozdanie zbiorcze zawierające kluczowe informacje, ale nalega na zrealizowanie tego wniosku przy zachowaniu wysokich standardów;

**Część XVII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 11/2014 pt.
„Ustanowienie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych”**

195. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 11/2014 i popiera zawarte w nim zalecenia;
196. jest zdania, że Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) nie jest jeszcze pełnoprawną służbą dyplomatyczną Unii z powodu ograniczonych zasobów; uważa, że Komisja i państwa członkowskie powinny nawoływać do konsolidacji ESDZ;

197. wskazuje, że zasada neutralności budżetowej jest jak najbardziej pożądana; uważa jednak, że nie należy jej postrzegać w oddzieleniu od oszczędności, jakie państwa członkowskie poczyniły dzięki ustanowieniu ESDZ;
198. jest zdania, że ESDZ nadal ma zbyt rozbudowaną administrację, którą należy usprawnić; uważa, że środki już wdrożone w celu zaradzenia temu problemowi idą w dobrym kierunku, i wzywa Komisję do intensywniejszego zaangażowania się w zacieśnianie współpracy między poszczególnymi służbami;
199. uważa, że zadania specjalnych przedstawicieli Unii są bardzo niejasne, że nie zapewnia się ich właściwego monitorowania ani nie przeprowadza się analiz osiągniętych wyników; proponuje włączenie ich do ESDZ, co pozwoli wypełnić tę lukę;
200. jest zdania, że zmiany dokonane w obszarze zasobów ludzkich są pozytywne, choć zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że w delegaturach bardzo potrzebna jest tematyczna wiedza fachowa; zwraca się do Komisji, by razem z ESDZ opracowała skoordynowane podejście w celu optymalizacji profilu personelu delegatur;
201. wzywa ESDZ do lepszego kontrolowania kosztów ponoszonych w trakcie procedur rekrutacyjnych; apeluje do ESDZ o wykorzystywanie innowacyjnych rozwiązań, jak wideokonferencje, podczas rozmów o pracę, oraz o jak najczęstsze przedstawianie podobnych propozycji również w zakresie szkolenia personelu;
202. zachęca Komisję i państwa członkowskie do podejmowania działań wspierających lepszą koordynację i współpracę między ich służbami zajmującymi się stosunkami zewnętrznymi a ESDZ, nie zapominając o horyzontalnych kwestiach tematycznych;
203. podkreśla konieczność zapewnienia większej elastyczności finansowania misji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), aby zagwarantować wewnętrzne i zewnętrzne bezpieczeństwo Unii w związku z niebezpieczeństwem stwarzanym przez konflikty w krajach sąsiadujących z Unią oraz ze zwiększonym ryzykiem ewentualnych działań terrorystycznych powiązanych z Państwem Islamskim;
204. domaga się, by ESDZ dążyła do zwiększenia korzyści płynących z ekonomii skali poprzez tworzenie nowych synergii w kwaterze głównej ESDZ i w delegaturach, a także we współpracy z państwami członkowskimi i krajowymi służbami dyplomatycznymi, w duchu prawdziwej unijnej polityki i służby zewnętrznej; z zadowoleniem zauważa, że coraz więcej delegatur Unii i przedstawicielstw dyplomatycznych państw członkowskich ma wspólne siedziby, nawet jeśli skala tego zjawiska wciąż jest ograniczona, a także wyraża uznanie dla ESDZ, która przypisuje tej kwestii nadrzędne znaczenie w swoich działaniach;
205. zgadza się, że należy nadal podejmować działania w związku z usługami konsularnymi;

Część XVIII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 12/2014 pt. „Czy EFRR jest skutecznym narzędziem finansowania projektów bezpośrednio wspierających różnorodność biologiczną w ramach unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.?”

206. wskazuje, że Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD) określa różnorodność biologiczną jako zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących ze wszystkich źródeł, w tym z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią; zauważa ponadto, że w Konwencji wymieniono kilka głównych zagrożeń dla różnorodności biologicznej, takich jak utrata i rozdrobnienie siedlisk, nadmierna eksploatacja lasów, oceanów, rzek, jezior i gleb, zanieczyszczenie, zmiany klimatu oraz gatunki migrujące, które konkurują z rodzimą florą i fauną;
207. podkreśla, że różnorodność biologiczna ma podstawowe znaczenie dla życia ludzi i dobrobytu społeczeństw; podkreśla, że zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej, zagrożenia ze strony inwazyjnych gatunków oraz nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych stanowią największe wyzwania dotyczące każdego obywatela Unii;
208. ubolewa nad tym, że Unia nie osiągnęła swojego zasadniczego celu, jakim było powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej w Unii do 2010 r.;

209. stwierdza, że utrata różnorodności biologicznej powoduje ogromne koszty ekonomiczne dla społeczeństwa, które nie były do tej pory w wystarczającym stopniu uwzględniane w globalnych strategiach politycznych; zauważa ponadto, że w badaniu ekonomiki ekosystemów i różnorodności biologicznej ocenia się, że koszt niepodjęcia działań i degradacji usług ekosystemowych może stanowić nawet 7 % światowego PKB rocznie w roku 2050 ⁽¹⁾;
210. jest w związku z tym przekonany, że konieczne jest pilne podjęcie działań i nadanie większego politycznego znaczenia kwestii różnorodności biologicznej, aby wypełnić odnośne zobowiązania w tej dziedzinie do roku 2020;
211. stwierdza, że na wyniki projektów trzeba nierzadko długo czekać, co utrudnia dokonanie ich oceny;
212. uważa, że niezależnie od ograniczeń związanych z niskim poziomem środków przeznaczanych na różnorodność biologiczną oraz mimo problemów z oceną wykorzystania tych środków, sprawą zasadniczej wagi jest obecnie ich utrzymanie;
213. podkreśla fakt, że ochrona różnorodności biologicznej jest nie tylko szczytnym celem środowiskowym – polityka ta ma również znaczny potencjał tworzenia nowych kompetencji, miejsc pracy i możliwości biznesowych;
214. zwraca uwagę na znaczenie uwzględniania kwestii ochrony i zachowania różnorodności biologicznej w opracowywaniu, wdrażaniu i finansowaniu wszystkich innych strategii unijnych (takich jak rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, polityka regionalna i spójność regionalna, energia, przemysł, transport, turystyka, współpraca na rzecz rozwoju i pomoc rozwojowa oraz badania i rozwój) w celu zwiększenia spójności sektorowych i budżetowych strategii politycznych Unii oraz zapewnienia przestrzegania przez Unię wiążących zobowiązań dotyczących ochrony różnorodności biologicznej; w tym kontekście należy zacieśnić współpracę lokalnych, regionalnych, krajowych i unijnych organów władzy;
215. zauważa, że mimo wytycznych i inicjatyw Komisji określanie priorytetów finansowych leży w wyłącznej gestii państw członkowskich i zależy od ich potrzeb, a wyraźna większość państw członkowskich nie wykorzystuje Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) jako instrumentu wspierającego różnorodność biologiczną;
216. stwierdza w tym kontekście, że uwzględniając niski poziom wykorzystania tych środków (0,79 %) konieczne jest rozważenie wprowadzenia obowiązku przeznaczania części środków z EFRR (wysokość do ustalenia) na zadanie wspierania różnorodności biologicznej;

Część XIX Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 13/2014 pt. „Wsparcie UE na rzecz odbudowy Haiti po trzęsieniu ziemi”

217. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne nr 13/2014 oceniające wsparcie Unii na rzecz odbudowy Haiti po trzęsieniu ziemi jako ważny wkład w ogólną debatę polityczną poświęconą zewnętrznej polityce humanitarnej i rozwojowej Unii; odnotowuje ustalenia i zalecenia zawarte w tym sprawozdaniu;
218. z zadowoleniem przyjmuje i uwzględnia główne wnioski i zalecenia sformułowane w sprawozdaniu końcowym na temat oceny współpracy Unii z Republiką Haiti sporządzonym przez Dyрекcję Generalną Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju – EuropeAid na wniosek Parlamentu i przedstawia poniżej swoje uwagi i zalecenia;

Uwagi ogólne

219. ponownie zapewnia o swoim ogólnym zadowoleniu z prac wykonanych i wysiłków podjętych przez służby Komisji w reakcji na trzęsienie ziemi na Haiti w 2010 r., pamiętając, że delegatura Unii i jej pracownicy znajdowali się w skrajnie trudnej sytuacji; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym zdolność Komisji do wycofania płatności i wstrzymania wypłat środków z powodu niezadowolających postępów rządu w zarządzaniu finansami i uchybień w krajowych procedurach zamówień publicznych;

⁽¹⁾ Leon Braat, Patrick ten Brink (red. i inni), *The Cost of Policy Inaction: The case of not meeting the 2010 biodiversity target*, Wageningen/ Bruksela, 2008, s. 28.

220. ubolewa z powodu stwierdzonych słabości w koordynacji darczyńców i koordynacji służb Komisji, co również opisano w ocenie współpracy Unii z Republiką Haiti (2008–2012) ⁽¹⁾, opublikowanej w imieniu Komisji; wzywa w związku z tym do lepszego powiązania pomocy humanitarnej z pomocą rozwojową oraz silniejszego powiązania pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju za pośrednictwem stałych ram wzajemnych usług LRRD (łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju); jest zdania, że w miarę możliwości Dyrekcja Generalna ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (ECHO) i EuropeAid powinny przyjąć zintegrowane podejście z jasno określonymi celami w zakresie koordynacji oraz spójną strategię dla poszczególnych krajów, równoległe do dzielenia się najlepszymi praktykami; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym uwzględnienie w cyklu finansowania na lata 2014–2020 systematycznego włączania podejścia LRRD; wzywa ponadto służby Komisji, by sprawniej odchodziły od krótkoterminowych działań humanitarnych na rzecz długoterminowych interwencji wspierających rozwój oraz rozwinęły spójną koordynację nie tylko podmiotów unijnych, lecz również koordynacji z priorytetami krajowymi dzięki wspólnej strategii i za pomocą wspólnych ram humanitarnych i ram rozwoju; zwraca się do Komisji o nawiązanie dialogu z Parlamentem w przypadkach, gdy na przeszkodzie skutecznej koordynacji poszczególnych instrumentów finansowych w dziedzinie pomocy humanitarnej i rozwojowej stoją aktualne ramy prawne; uważa ponadto, że zaangażowanie lokalnych organizacji pozarządowych społeczeństwa obywatelskiego może skutkować szerszym korzystaniem z lokalnej bazy wiedzy, aby lepiej móc identyfikować potrzeby w zakresie odbudowy i nadzorować postępy osiągnięte przez władze krajowe;
221. przypomina o zaleceniach wydanych po wizycie delegacji Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu na Haiti w lutym 2012 r. oraz nalega na istotną konieczność zapewnienia, jako stała zasada, identyfikowalności i rozliczalności unijnych funduszy rozwoju, zwłaszcza dzięki uzależnieniu wsparcia budżetowego od wyników, a w szczególności jasnemu zdefiniowaniu obowiązków administracji krajowej, aby zapewnić odpowiednią przejrzystość, identyfikowalność i rozliczalność; ponawia swój apel o większe skoncentrowanie się na walce z korupcją jako zjawiskiem endemicznym; zauważa, że pomoc humanitarną należy opierać na strategii wyjścia, i podkreśla, że środki należy przekazywać w miarę możliwości za pośrednictwem haitańskich instytucji, w ramach umowy z Kotonu, w celu zapewnienia odpowiedzialności i wzmocnienia organów krajowych, w tym agencji zamówień publicznych, która powinna spełniać funkcję filtra kontrolnego; zwraca się do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) o naleganie na wprowadzenie matrycy warunkowości w odniesieniu do sektorowego wsparcia budżetowego;
222. przypomina, że budowanie państwowości jest zasadniczym elementem unijnej strategii rozwoju i kamieniem węgielnym każdej podobnej sytuacji kryzysowej, zgodnie z zasadami interwencji w sytuacji niestabilności; zauważa, że obejmuje to wsparcie budowania instytucji, przejrzystość i skuteczność publicznego zarządzania finansami, alokacje budżetowe i skuteczność wydatków publicznych, wraz z zacieśnieniem dialogu politycznego i dotyczącego strategii politycznych;
223. apeluje o zdefiniowanie dobrej kombinacji polityki w ramach logiki interwencji Unii za pomocą kompleksowego podejścia do państwowych i pozapaństwowych/pozarządowych podmiotów, a także o udzielanie wsparcia sektorowego po dokonaniu szybkiej oceny potrzeb sektorowych, z korzyścią dla wiarygodności, kompletności i zrównoważonego charakteru projektów;

Przyszłe kierunki działania

224. uważa, że biorąc pod uwagę kontekst szerszy niż konkretna sytuacja na Haiti, należy omówić i udoskonalić środki, aby wzmocnić polityczne ramy interwencji i zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, a ostatecznym celem powinno być ograniczenie do minimum zagrożenia dla życia ludzkiego i dla warunków życia ludzkiego; uważa, że inwestycje w zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi są niezbędne jako pełnowartościowy element zrównoważonego rozwoju, a ponadto są wysoce opłacalne, ponieważ w porównaniu z opłacaniem rachunków za reagowanie w przypadku katastrof umożliwiają znacznie oszczędniejsze i wydajniejsze wykorzystywanie zasobów;
225. jest zdania, że sytuacje kryzysowe i brak stabilności wymagają opracowania strategii politycznych odwołujących się do nowych podejść, nowych metod i wiedzy fachowej, w szczególności jeśli chodzi o działania takie jak: (i) identyfikowanie ryzyka na różnych poziomach operacyjnych; (ii) opracowywanie scenariusza i prognoz prawdopodobnych konsekwencji; i (iii) projektowanie instrumentów, aby uniknąć ryzyka i potencjalnych klęsk, ograniczyć je i przygotować się na nie; apeluje o elastyczne podejście, umożliwiające Komisji odpowiednio i szybko dostosowanie środków i instrumentów pomocowych do sytuacji kryzysu i sytuacji po wystąpieniu

⁽¹⁾ Ocena współpracy UE z Republiką Haiti (2008–2012), Particip GmbH, przeprowadzona w imieniu Komisji, sierpień 2014 r.

kryzysu; zauważa w związku z tym, że Komisja ustanowiła tymczasem system służący mobilizowaniu ekspertów z różnych dziedzin, aby w przypadku niedoboru personelu można było w krótkim czasie wysłać dodatkowy personel do delegatur Unii lub centralnych siedzib służb;

226. zachęca Komisję i ESDZ do systematycznej pracy nad cyklem zarządzania klęskami żywiołowymi, obejmującym zmniejszanie zagrożenia, gotowość, reagowanie i odbudowę, aby opracować definicję strategicznych ram zarządzania klęskami żywiołowymi i budowania odporności; wzywa Komisję i ESDZ do poinformowania Parlamentu o postępach prac, zwłaszcza w odniesieniu do zarządzania ryzykiem i gotowości na wdrożenie i osiągnięcie celów programu w warunkach po wystąpieniu klęski;
227. przypomina, że w takich kryzysowych warunkach należy z należytą starannością podchodzić do trafności i skuteczności operacyjnej krajowych ram zarządzania zmniejszaniem ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, co jest warunkiem wstępnym sukcesu unijnej interwencji; przypomina, że ocena wszelkich krajowych ram zarządzania powinna uwzględniać między innymi istniejące ramy rozliczania z wyników, istniejącą definicję obowiązków na szczeblu centralnym i lokalnym oraz decyzję w tym zakresie, jasny łańcuch dowodzenia i kontroli, kanały informacyjne pomiędzy różnymi podmiotami/darczyńcami, wraz z mechanizmami informacji zwrotnych na temat projektów;
228. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego dotyczące wsparcia Unii na rzecz odbudowy Haiti po trzęsieniu ziemi i z zadowoleniem przyjmuje odpowiedź Komisji, która również przyjmuje te zalecenia;

Część XX Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 14/2014 pt. „W jaki sposób instytucje i organy UE obliczają, ograniczają i kompensują własną emisję gazów cieplarnianych?”

229. uważa, że wszystkie instytucje i organy unijne powinny dążyć do wypracowania wspólnego podejścia do swoich emisji gazów cieplarnianych i ewentualnego ograniczenia tych emisji; uważa, że aby osiągnąć ten cel, muszą one kompleksowo obliczyć swoje emisje gazów cieplarnianych i nie powinny powstrzymywać się od publikacji wyników;
230. uważa, że Komisja, aby utrzymać swoją wiarygodność w negocjacjach środowiskowych ze stronami trzecimi, powinna dołożyć większych starań w celu zgromadzenia szerszych danych na temat własnych emisji gazów cieplarnianych;
231. zwraca się do tych instytucji i organów unijnych, które nie posiadają certyfikatu systemu ek zarządzenia i audytu (EMAS), do niezwłocznego rozważenia zastosowania tego certyfikatu; podkreśla jednak, że należy traktować EMAS jako narzędzie do uporządkowania m.in. emisji gazów cieplarnianych, a nie jako jedyny ostateczny cel proekologicznej polityki instytucji;
232. zauważa, że unijne instytucje i organy mogą w większym stopniu korzystać z kompensacji emisji gazów cieplarnianych, aby ograniczyć swój ślad węglowy; zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że „kwestie te mogłyby zostać właściwie rozwiązane poprzez zastosowanie wysokiej jakości kompensacji jako uzupełnienia działań na rzecz ograniczenia emisji (a nie zamiast nich)”; zauważa jednak, że kompensacja powinna stanowić rozwiązanie drugie w kolejności po rozwiązaniu, jakim jest inwestowanie tych środków w dalsze udoskonalenie polityki środowiskowej instytucji i organów unijnych;
233. z zadowoleniem przyjmuje, że niektóre instytucje unijne rozpoczęły projekty pilotażowe dotyczące zielonych zamówień; wyraża nadzieję, że ich wyniki okażą się obiecujące, oraz że zielone zamówienia staną się w najbliższej przyszłości standardową procedurą stosowaną przez instytucje i organy unijne;
234. podkreśla, że przy wdrażaniu tej polityki kluczowym aspektem pozostaje czynnik ludzki; wzywa zatem kadre zarządczą instytucji i organów unijnych odpowiedzialną za tę politykę do szkolenia się oraz dalszego doskonalenia umiejętności i zwiększania wiedzy o tym, jak ważne dla instytucji jest ograniczanie emisji gazów cieplarnianych; wyraża nadzieję, że powołanie w 2014 r. nowego kolegium komisarzy będzie okazją do nowego otwarcia w dziedzinie wdrażania ostrzejszych norm w Komisji i jej agencjach;

Część XXI Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 15/2014 pt. „Fundusz Granic Zewnętrznych przyczynił się do większej solidarności finansowej, lecz konieczne jest znalezienie lepszych metod pomiaru jego wyników i dalsze zwiększenie jego wartości dodanej dla UE”

235. z niepokojem zauważa, że strategiczne cele Funduszu Granic Zewnętrznych (FGZ) nie zostały jasno określone, oraz że w szczególności występuje napięcie między ogólnym charakterem FGZ jako mechanizmu solidarności a koncentrowaniem się przezeń na konkretnych celach dotyczących lepszej współpracy w dziedzinie kontroli granic i wiz;
236. zauważa, że z perspektywy Komisji udane wdrożenie we wszystkich państwach członkowskich systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II), wizowego systemu informacyjnego (VIS) i europejskiego systemu nadzorowania granic (EUROSUR) wiąże się z pomocą FGZ; jest jednak zdania, że takie ogólne stwierdzenie nie może stanowić zadowalającej odpowiedzi na konkretne krytyczne uwagi Trybunału Obrachunkowego dotyczące braku wskaźników wykonania;
237. zwraca uwagę, że podobne problemy mogą się pojawić w odniesieniu do celów instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz stanowiącego część Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, gdyż instrument ten jest korzystny zarówno z punktu widzenia solidarności między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania kontrolą granic, jak i przeprowadzania jednolitych kontroli granic zewnętrznych na wysokim poziomie oraz skutecznego rozpatrywania wniosków o wizy Schengen przy poszanowaniu zobowiązań Unii na rzecz podstawowych wolności i praw człowieka;
238. podkreśla, że państwa członkowskie dostrzegają wprawdzie znaczenie skutecznej kontroli granic na wspólnych granicach zewnętrznych w ramach dorobku Schengen, ale wciąż uważają, że zarządzanie kontrolą granic oraz w nieco mniejszym stopniu rozpatrywanie wniosków wizowych to zadania wchodzące zasadniczo w zakres kompetencji krajowych;
239. wzywa zatem państwa członkowskie do włączenia Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego do krajowych strategii zarządzania granicami, tak aby dążyć do zacieśniania współpracy konsularnej, wspierania działań agencji Frontex lub działań nadzwyczajnych oraz konkretnych działań ważnych dla całej strefy Schengen; nalega na Komisję i państwa członkowskie, aby poprawiły swoją współpracę w tym obszarze;
240. zwraca się do Komisji o zbadanie, czy korzystne byłoby rozdzielenie kontroli na granicach i części wizowej w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i utworzenie kilku wyspecjalizowanych modułów: jednego poświęconego kwestii solidarności, jednego na potrzeby realizacji współpracy konsularnej, operacji agencji Frontex, działań nadzwyczajnych i specjalnych oraz jednego z myślą o działaniach szczególnie istotnych z perspektywy krajowej;
241. zaleca państwom członkowskim opracowanie i stosowanie odpowiednich i wymiernych wskaźników w odniesieniu do wyników, efektów i skutków finansowanych projektów; podkreśla, że należy wprowadzić wysokiej jakości kontrolę *ex ante* w celu zagwarantowania, że wszystkie finansowane projekty służą konkretnym i wymiernym celom i mają wartość dodaną; zauważa, że weryfikacje *ex post* byłyby pomocne w stworzeniu mechanizmów kontroli jakości;
242. zaznacza, że można dodatkowo zwiększyć wartość dodaną Unii poprzez dodatkowy wkład ze strony państw członkowskich w operacje agencji Frontex, a to poprzez doprowadzenie do tego, by rejestrowanie co najmniej części aktywów współfinansowanych przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego w wykazie wyposażenia technicznego agencji Frontex było obowiązkowe;
243. wyraża zaniepokojenie z powodu nieprawidłowości, jakich Trybunał Obrachunkowy dopatrywał się w różnych krajowych strategiach w dziedzinie zamówień publicznych, oraz stwierdza, że klauzula wyjątkowa dotycząca zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa nie może być stosowana w przypadkach, w których możliwe byłoby zastosowanie mniej restrykcyjnych procedur bez uszczerbku dla bezpieczeństwa; zaleca usprawnienie procedur udzielania zamówień w celu zapewnienia terminowej realizacji finansowania;
244. wyraża uznanie dla Komisji za podjęcie działań naprawczych o charakterze finansowym w przypadku projektu, który realizowano z naruszeniem podstawowych wolności i praw człowieka, ale wzywa Komisję do identyfikowania ewentualnych zagrożeń tego rodzaju w miarę możliwości *ex ante*, zwłaszcza jeżeli chodzi o sposób przeprowadzania kontroli granicznych w odniesieniu do prawa ubiegania się o azyl;
245. podkreśla potrzebę poprawy standardów gromadzenia danych dotyczących projektów finansowanych na poziomie krajowym w celu zwiększenia poziomu przejrzystości;

Część XXII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2014 pt. „Skuteczność łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE”

246. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne dotyczące oceny skuteczności łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE, a poniżej przedstawia swoje uwagi i zalecenia;

Uwagi ogólne

247. zachęca Trybunał Obrachunkowy do dalszego pogłębiania podobnych działań kontrolnych w tej nowej dziedzinie współpracy, by regularnie przedstawiać decydom całościową ocenę pojawiających się zagadnień i zagrożeń;
248. przyznaje, że rosnące zainteresowanie instrumentami łączonymi oraz szansami, jakie płyną z korzystania z nowych finansowych instrumentów inwestycyjnych, wynika głównie z jednoczesnego wystąpienia istotnych wyzwań w dziedzinie rozwoju oraz poważnego ograniczenia funduszy publicznych, co prowadzi do opracowywania nowych zasobów finansowych łączących pomoc w formie dotacji unijnych oraz zasoby pozadotacyjne;
249. podkreśla, że korzystanie z wszelkich nowych instrumentów finansowych i łączenie źródeł finansowania musi pozostać zgodne z celami polityki Unii w dziedzinie rozwoju wyznaczonymi w oparciu o kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) i zapisanymi w programie działań na rzecz zmian, czyli zmierzać do poprawy jakości, wydajności, zrównoważonego charakteru i szybkości wdrażania unijnych interwencji; jest zdania, że instrumenty te muszą być ukierunkowane na priorytety Unii o najwyższej ekonomicznej i nieekonomicznej wartości dodanej i największym wpływie, i uważa, że należy je wykorzystywać strategicznie w sektorach, w których wsparcie finansowe ze strony Unii ma kluczowe znaczenie dla rentowności inwestycji, a instrumenty łączone mogą przynieść największe korzyści; ubolewa w związku z tym, że w specjalnym sprawozdaniu skoncentrowano się głównie na finansowych aspektach łączonego finansowania obejmującego dotacje z regionalnych instrumentów inwestycyjnych, nie oceniono natomiast wystarczająco jego wydajności i skuteczności;
250. domaga się, by podstawową i stale przestrzeganą zasadą było unikanie ryzyka, że zachęty finansowe przeważą nad zasadami rozwoju (zdarza się, że cele finansowe przesłaniają cele z zakresu rozwoju), oraz by przestrzegano zasad zrównoważonego rozwoju, np. norm społecznych i środowiskowych oraz zasady dostępu do podstawowych dóbr publicznych;
251. odnotowuje wyniki przeglądu przeprowadzonego przez unijną platformę na rzecz instrumentów łączonych w ramach współpracy zewnętrznej, której pierwotnym celem było podniesienie skuteczności, wydajności i jakości dotychczasowych mechanizmów i instrumentów łączonych, przy uwzględnieniu faktu, że ujednoczenie podstawowych zasad, obowiązujących we wszystkich mechanizmach regionalnych i instrumentach finansowych, będzie sprawą najwyższej wagi w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; zgodnie z wynikami powyborczego przeglądu wieloletnich ram finansowych zachęca Komisję i ESDZ do kontynuowania zorganizowanego/strategicznego dialogu poświęconego tej sprawie, a zwłaszcza temu, jak trwale zapewnić i zwiększyć przejrzystość i rozliczalność;
252. uważa, że na etapie planowania Komisja powinna skupić się na osiągnięciu zrównoważonych, długoterminowych celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych w dziedzinach, w których mają być realizowane inwestycje;
253. domaga się, by podstawową i stale przestrzeganą zasadą było koncentrowanie funduszy unijnych na przedsięwzięciach, których nie można by zrealizować bez wsparcia finansowego ze strony Unii, np. na przedsięwzięciach przynoszących niskie zyski, ale mogących doprowadzić do poprawy sytuacji społecznej i stanu środowiska oraz do poprawy w dziedzinie praw człowieka;
254. domaga się, by podstawową i stale przestrzeganą zasadą było monitorowanie wyników oraz średnio- i długoterminowych skutków zrealizowanych przedsięwzięć w sprawach społecznych i środowiskowych oraz w dziedzinie praw człowieka, a także nawiązywanie do tych wyników w dalszych działaniach; uważa, że ustalenia płynące z takich ocen nadzorczych należy wykorzystywać bezpośrednio do informowania o osiągniętych celach długoterminowych oraz do poprawy etapu planowania/selekcji projektów w kolejnych cyklach finansowania;
255. domaga się umocnienia politycznej roli Komisji w tej dziedzinie jako organu, na którym spoczywa odpowiedzialność polityczna;

256. domaga się wprowadzenia wspólnych norm dotyczących zarządzania takimi działaniami finansowymi oraz wskazania najlepszych praktyk oraz dobrze zdefiniowanych kryteriów kwalifikowalności i oceny w odniesieniu do stosowania tych narzędzi finansowych; uważa, że spójne zasady zarządzania, np. ustrukturyzowana sprawozdawczość, jasne ramy monitorowania i warunki nadzoru, przyczynią się do obniżenia kosztów transakcji czy też potencjalnego dublowania kosztów;
257. jest zdania, że należy bezwzględnie opracować odpowiednie struktury zarządzania poszczególnych instrumentów, by zachęcać kraje odbierające pomoc, beneficjentów lub zainteresowane strony do przejmowania odpowiedzialności za te instrumenty; przypomina, że rozwój łączonej oficjalnej pomocy rozwojowej przekazywanej za pośrednictwem takich instrumentów wymaga dobrze zorganizowanej współpracy między Komisją i Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), państwami członkowskimi i Parlamentem; apeluje o większe zaangażowanie delegatur Unii w proces podejmowania decyzji, zwłaszcza na etapie wskazywania przedsięwzięć, co może się wyrażać w udziale w ocenach ex ante lub ocenach wpływu, a ogólniej rzecz biorąc o zapewnienie silnej pozycji Unii w dialogu politycznym z krajami partnerskimi i kontaktów z miejscowym społeczeństwem obywatelskim;
258. z naciskiem podkreśla konieczność osiągnięcia jak najwyższego poziomu przejrzystości i rozliczalności dzięki dostępowi do wyczerpujących i rzetelnych informacji budżetowych i danych finansowych dotyczących przedsięwzięć finansowanych z tych instrumentów inwestycyjnych, by umożliwić Parlamentowi wykonywanie prawa do sprawowania kontroli i wyrażania zgody; wzywa do przedkładania Parlamentowi regularnych sprawozdań z wykorzystania tych instrumentów finansowych oraz z osiągniętych wyników, a zwłaszcza z oceny dźwigni finansowej i niefinansowej oraz zasady dodatkowości, a zarazem przypomina o konieczności przestrzegania przepisów art. 140 rozporządzenia finansowego;
259. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego, będące pierwszym krokiem we właściwym kierunku, jeśli chodzi o skuteczność łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej Unii, i z zadowoleniem przyjmuje odpowiedź Komisji, która również przyjęła te zalecenia;

Część XXIII Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 17/2014 pt. „Czy unijna inicjatywa w zakresie centrów doskonałości może skutecznie przyczynić się do ograniczenia zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych pochodzących spoza UE?”

260. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę w zakresie chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych (CBR) centrów doskonałości; odnotowuje fakt, że struktura zarządzania inicjatywą uwydatnia jej sieciowy charakter;
261. z zadowoleniem przyjmuje ogólny pozytywny wydźwięk sprawozdania specjalnego nr 17/2014 oraz zalecenia Trybunału Obrachunkowego, w całości zaakceptowane przez Komisję;
262. zauważa, że inicjatywa stanowi innowacyjne podejście, w ramach którego tworzone są sieci kontaktów, zawierane są partnerstwa regionalne i międzynarodowe, dochodzi do konsolidacji, koordynacji i optymalizacji istniejącego potencjału w zakresie wiedzy fachowej, szkoleń, pomocy technicznej i wyposażenia;
263. zwraca uwagę, że takie struktury są z konieczności złożone, z czym wiąże się trudność w ich tworzeniu oraz w efektywnym zarządzaniu nimi;
264. przypomina, że w okresie 2010–2013 r. na inicjatywę przeznaczono 100 mln EUR;
265. jest zdania, że nadrzędną wartością tej inicjatywy jest jej podejście oddolne, zakładające opieranie się na doświadczeniu krajów partnerskich; zaznacza, że należy regularnie informować delegatury Unii, które powinny dążyć do odgrywania bardziej aktywnej roli w porozumieniu z organami danego kraju partnerskiego;
266. jednocześnie pragnie zwrócić uwagę, że poszanowanie faktu, iż kraje partnerskie same odpowiadają za swoje projekty, nie powinno uniemożliwiać Komisji przedstawiania propozycji, w przypadku których wspólna reakcja przyniosłaby korzyści (np. podczas walki z epidemią gorączki Ebola);
267. jest przekonany, że należy wybierać projekty w taki sposób, aby umożliwić koncentrowanie ograniczonych dostępnych kwot na obszarach najbardziej istotnych dla bezpieczeństwa Unii; uważa, że mogłoby być przydatne, gdyby wybierając projekty, instytucje unijne przyjęły funkcję izby rozliczeniowej;

268. zauważa, że należy poszerzać fachową wiedzę techniczną, jaką dysponują regionalne sekretariaty, aby umożliwić wskazywanie kwestii, jakimi należy się zająć w ramach inicjatyw, a także po to, aby usprawnić przygotowywanie i wdrażanie poszczególnych projektów;
269. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że od maja 2013 r. kraje partnerskie mogą w dowolnym momencie wysuwać propozycje projektów, które wpływają na zwiększenie zdolności reagowania na powstające zagrożenia;
270. zauważa, że należy w dalszym ciągu skracać czas, jaki mija od przedłożenia propozycji projektu do jego późniejszego zatwierdzenia oraz wdrożenia;
271. podkreśla, że do poprawy spójności i koordynacji różnych instrumentów finansowania w obszarze bezpieczeństwa konieczna jest szerszej zakrojona współpraca strategiczna; podkreśla, że usprawniona koordynacja działań odpowiednich podmiotów z dziedziny CBRJ zwiększyłaby efektywność istniejących inicjatyw;
272. jest zdania, że bardziej przejrzyste rozróżnienie między wewnętrznym a zewnętrznym wymiarem działań CBRJ ⁽¹⁾ może korzystnie wpłynąć na tę inicjatywę;

Część XXIV Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 19/2014 pt. „Unijna pomoc przedakcesyjna dla Serbii”

273. zachęca władze serbskie do poprawy jakości i dalszej racjonalizacji krajowych strategii i planów działania, a także do odpowiedniego zajęcia się szeregiem kwestii politycznych i społeczno-gospodarczych; zwraca się do Komisji o zaproponowanie, jeśli to konieczne, wymaganego wsparcia technicznego w tym zakresie;
274. podkreśla znaczenie przygotowania krajowych strategii w dziedzinach wrażliwych politycznie; zwraca się do właściwych władz, by przygotowały strategie w następujących głównych obszarach sprawowania rządów oraz zawarły w nich realistyczne terminy realizacji: decentralizacja terytorialna oraz strategia mająca służyć koordynacji wdrażania reformy zarządzania finansami publicznymi;
275. wzywa Komisję i delegaturę Unii w Serbii, aby zapobiegły problemom, które wystąpiły w pierwszej części okresu programowania 2007–2013, mianowicie wybieraniu projektów niedopracowanych lub problematycznych; wspiera współpracę Komisji z władzami serbskimi, której celem jest rozwiązanie stwierdzonych problemów, takich jak brak wsparcia ze strony organów krajowych, brak koordynacji międzyinstytucjonalnej, niewystarczające dopracowanie projektów, nieprecyzyjne określenie zakresu zadań, niezrównoważone rozwiązania w zakresie finansowania i niewyciągnięcie wniosków z błędów popełnionych przy realizacji wcześniejszych projektów;
276. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekty związane ze sprawowaniem rządów ogólnie osiągnęły dobre wyniki, jednak uważa, że systemy wdrażania i kontroli projektów są niewydajne lub nieefektywne, zwłaszcza w przypadkach, w których Trybunał Obrachunkowy stwierdził istotne uchybienia w czterech z ośmiu skontrolowanych projektów związanych ze sprawowaniem rządów, finansowanych ze środków Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA);
277. zauważa, że w realizacji reformy sądownictwa odnotowano znikome postępy od 2007 r.;
278. wskazuje na konieczność zwiększenia obecnej ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia, o czym jest mowa w krajowej strategii antykorupcyjnej na lata 2013–2018; nalega, by władze serbskie przyspieszyły prace nad nowymi przepisami dotyczącymi informowania o nieprawidłowościach, a przepisy te powinny wzbudzać zaufanie potencjalnych osób zgłaszających przypadki naruszenia oraz zachęcać je do podejmowania takich działań;
279. popiera zalecenia Trybunału Obrachunkowego i apeluje do Komisji, by zwracała należytą uwagę na określenie celów, ocenę potrzeb i wyciąganie wniosków z wcześniejszych projektów, a także by unikała opóźnień oraz niewydajnych lub nieskutecznych procedur udzielania zamówień; podkreśla znaczenie trwałości, ponieważ rezultaty uwydatniły szereg kwestii w przypadku dwóch trzecich projektów, zwłaszcza w projektach związanych ze sprawowaniem rządów;

⁽¹⁾ Zob. również rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa chemicznego, biologicznego, radiologicznego i jądrowego w Unii Europejskiej – plan działania UE w dziedzinie broni chemicznej, biologicznej, radiologicznej i jądrowej (CBRJ) (Dz.U. C 169 E z 15.6.2012, s. 8).

Część XXV Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 20/2014 pt. „Czy wsparcie ze środków EFRR na rzecz MŚP w obszarze handlu elektronicznego jest skuteczne?”

280. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 20/2014 i popiera zawarte w nim wnioski i zalecenia;
281. z zadowoleniem przyjmuje też konstruktywne stanowisko Komisji w odpowiedzi na zalecenia Trybunału Obrachunkowego;
282. zauważa, że technologie handlu elektronicznego mają fundamentalne znaczenie dla lepszego rozwoju i poprawy konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP); podkreśla znaczenie MŚP dla rozwoju gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii;
283. przyjmuje do wiadomości, że w sprawozdaniu specjalnym Trybunału Obrachunkowego położono nacisk na pomiary wyników i europejską wartość dodaną;
284. zauważa, że mimo iż dostępność przedsiębiorstw online zwiększyła się, projekty wybrane do inwestycji osiągnęły słabe rezultaty; zauważa, że wskutek braku porównawczej metody wyboru wniosków i braku szczegółowych informacji na temat przedsiębiorstw, w ponad jednej trzeciej przypadków środki wykorzystano w sposób mało gospodarny lub niegospodarny;
285. wskazuje, że 10 spośród 30 współfinansowanych projektów objętych kontrolą zostałyby zrealizowane nawet bez współfinansowania ze środków publicznych, pięć spośród tych projektów uruchomiono przed otrzymaniem powiadomienia o dotacji, a trzy z nich uruchomiono, nawet zanim przedsiębiorstwa złożyły wniosek o współfinansowanie;
286. jest zdania, że przedstawienie biznesplanu wykazującego europejską wartość dodaną powinno być obowiązkowe, aby uniknąć efektu deadweight;
287. podkreśla, że państwa członkowskie powinny ustanowić kryteria i procedury wyboru gwarantujące wybór projektów o największej wartości dodanej w zakresie wspierania rozwoju handlu elektronicznego prowadzonego przez MŚP i osiągania celów Europejskiej agendy cyfrowej;
288. zauważa, że z powodu braku monitorowania ze strony Komisji niemożliwe było dokonanie oceny, w jakim stopniu wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) przyczyniło się do osiągnięcia krajowych i unijnych celów w zakresie technologii informacyjnych, a także biznesplanów samych MŚP;
289. uważa, że Komisja powinna zadbać o to, by państwa członkowskie dostarczały spójne i wiarygodne informacje na temat wykorzystania środków z EFRR; uważa, że informacje te powinny wskazywać postęp programów operacyjnych, nie tylko w wymiarze finansowym, ale również w zakresie osiągniętych wyników;
290. podziela stanowisko Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z którym w umowach o dofinansowanie należy określać minimalny zestaw miarodajnych wskaźników wraz z odnośnymi celami, które należy mierzyć i monitorować zarówno po wdrożeniu i uruchomieniu projektu, jak i na późniejszym etapie, w celu oceny osiągniętych wyników;

Część XXVI Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 21/2014 pt. „Infrastruktura portów lotniczych finansowana ze środków UE: znikome korzyści w stosunku do kosztów”

291. przyjmuje do wiadomości, że Komisja już wprowadziła zmiany dotyczące wielu kwestii wymienionych w sprawozdaniu specjalnym, i zasadniczo popiera nowe ramy prawne opisane przez Komisję; w związku z tym proponuje, by Komisja w ciągu roku od przyjęcia tej rezolucji przedstawiła parlamentarnej Komisji Kontroli Budżetowej sprawozdanie z postępów poczynionych w związku z tymi zaleceniami;
292. popiera zalecenie Trybunału Obrachunkowego, aby państwa członkowskie przygotowały spójne plany rozwoju lotnisk, i zaleca, aby plany te zostały zatwierdzone przez Komisję przed przyznaniem jakiegokolwiek finansowania w odniesieniu do danego projektu; zaleca ponadto, aby te plany regionalne, krajowe i ponadnarodowe uwzględniały nie tylko transport lotniczy, lecz także inne rodzaje transportu publicznego oferujące czas podróży porównywalny do czasu lotu, w tym pociągi i autobusy, w celu uniknięcia nasyceń rynku i zwiększenia rentowności usług;

293. zaleca, aby finansowanie było przyznawane jedynie rentownym portom lotniczym;
  294. zaleca, aby Komisja zbadała wszystkie nowe projekty w kontekście analizy obszaru ciężenia, aby zapewnić im rentowność, mając zawsze na uwadze rolę, jaką odgrywają w Unii regionalne porty lotnicze w zapewnianiu dostępu i mobilności;
  295. uważa, że Komisja powinna w pierwszej kolejności uważnie monitorować państwa członkowskie podane w sprawozdaniu jako te, które w przeszłości wdrażały szczególnie problematyczne projekty;
  296. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).
-